

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Un an . . . . . 4 cor. 40 bani,
 jumătate de an . . . . . 2 cor. 20 bani.
 Italia, America și alte țări străine 11 cor. anual.
 Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foaie politică Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: „Foaia Poporului”, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
 (Strada Mărelarilor Nr. 12).

Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-oră
 12 bani, a treia-oră 10 bani.

Partidul nostru național

a ridicat steagul de luptă!

Ani de-arândul fruntașii partidului nostru național și-au dat toate silințele ca să convinge pe politicienii maghiari cu putere în afacerile țării de dreptul a cărei țară românești. Acei puțini deputați ce i-am trimis în casa țării și-au cheltuit vreme îndelungată, istovindu-și puterile așezându-se cu graul drepturile de viață ale neamului românesc.

Cu ce ne-am ales din această istovire? Cu promisiuni (fagădueli) din partea ministrilor unguri. Insa nici o licărire de gând bun nu ne poarta acei miniștri spre îndeplinirea drepturilor naționale românești. Doar a strălucit ca lumina de soare această înșelare necontenită a noastră și îndurarea ce le-o pastram ministrilor unguri cu prilejul sfătuirilor lungi din urbea Tisa și Români, de cari am vorbit în timp în foaia noastră!

Într-o astfel de stare pe care n'o mai putem suferi, fiind sătui până în gât de făcături și amăgiri, membrii partidului nostru național s'au cugetat ca să plece în fața poporului, pe care să-l cheme la luptă, ca să-l iavețe cum sa-și apere cinstea și cum să se poarte la alegerile viitoare, de cari nu ne desparte prea mult timp.

Să în trecut glasul fruntașilor a chemat pe Români la adunări ca să le spună că se lupte pentru a ne iadulei viața, pentru un viitor frumos al neamului. Dar glasul fruntașilor noștri va răsună de acum înainte mai mult ca oricând, având și așa cum se pregăti pentru alegerile viitoare.

În pace în timpul cât a durat consfătuirea cu prim-ministrul Tisa, membrii partidului nostru au văzut cât de puțină dragoste poartă acest om față de noi românii, și hotărât să arunce mai multă lumină decât în trecut, să trezească mai puternic decât până acum conștiința noastră de țară, căci numai prin o conștiință tare de țară ne putem asigura existența.

Încă după ruperea consfătuirii cu Tisa numeroși membri ai partidului și-au luat în sarcină ca

1. să publice o istorie a luptelor din trecut ale Românilor pentru câștigarea drepturilor ce ni se cuvine;

2. să talmăcească în cărți românești mai multe legi, cari cărți, pe un preț ieftin să poată intra în casa oricărui Român știind de carte;

3. partidul a înființat un birou central în Arad, care dă deslușirile de lipsă orică-

rui Român în orice chestiune, care privește afacerile cu statul, în deosebi de îndrumări de purtare în timpul alegerilor.

Lucruri pe cari nu le-am avut până acum. Iar pe lângă acestea membrii partidului nostru din mai multe părți vor convoca adunări cu program bogat, cu mult mai bogat decât în trecut.

Cea mai apropiată adunare e convocată pe ziua de 31 Maiu, la Alba-Iulia. Despre celelalte adunări vom informa pe cetitorii noștri la timp, în ce localitate se vor ține și ce program vor avea.

Față de strădaniile acestea ale partidului nostru național suntem îndatorați să legăm de conștiința fiecărui vrednic Român datorita de a alerga la adunări, din toată inima, cu toată râvna. Când poporul românesc din această țară va fi o mare putere, care e puterea sufletului, conștiinței de neam, atunci vrând-nevrând miniștri unguri vor fi siliți să ne dea drepturi, și nu ne vor mai purta cu goaldă ani de zile spre cea mai mare pagubă a noastră!

Pe Duminică în 31 Maiu, grabiți cu toții, frați Români, la adunarea dela Alba-Iulia! Să nu rămână sat românesc din comitatul Albei-inferioare și din împrejurimea Albei-Iulie, de unde să nu plece o ceată de Româniști de ai noștri la adunare! Aci vor vorbi, între alții, neînfricării noștri luptători Dr. Teodor Mihali, Dr. Iuliu Maniu, Dr. Stefan C. Pop, și alți Români învățați, cari toți lupta pentru a asigura poporului românesc din țara aceasta o soartă mai bună, ceare va trebui să se întâmple nu peste multă vreme.

Dapă acestea lasam să urmeze glasul de chemare al celor ce au pus la cale adunarea dela Alba-Iulia.

Convocare.

Poporul român din comitatul Albei-inferioare prin aceasta este invitat la

adunarea poporală

a partidului național român, din comitatul Albei-inferioare, care se va ține

în Alba-Iulia Duminică la 31 Maiu n. 1914, la 3 ore d. a.

în sala hotelului Europa, cu următoarea

ordinea de zi:

1. Constituirea adunării;
2. Situația politică;
3. Legea electorală și poporul românesc;
4. Dreptul limbii românești;

5. Situația economică a poporului românesc;
6. Organizarea partidului național român din comitatul Albei-inferioare;
7. Eventuale propuneri.

Dat în Alba-Iulia, Abruč, Aiud, Blaj, Ighiu, Teiuș, Uioara, Vințul de jos, Zlagna, luna Maiu 1914.

Dionisie Adamoviciu, Iuliu Albini, Al. Anca, Nic. Anca, Al. Andrea, Bazil Andrea, Vas. Andronic, Val. Baci, Nic. Balos, Dr. Ioan Băltariu, George Bărbat, Eman. Beșă, T. L. Bitea, Art. Blăjan, Ioan Bocaescu, Gavr. Bogdan, H. Cacoveanu, G. Călugăru, Ioan Cârnațiu, P. Circa, Dr. V. Ciura, Dom. Costea, Nic. Costea, Proc. Costea, Virgil S. Crișan, Ioan Cristea, Al. Danciu, Al. Dancu, Ioan Danciu, Iac. Dancu, Dr. Adr. Darămuș, Tit Dănilă, I. Dăncilă, Dion. Deoanca, Ioan Deoanca, Tr. Deoanca, Dr. Caub. David, Dr. G. David, Ioan David, Nic. David, Sam. David, A. C. Domșa, Teofil Eauru, G. Felea, Nic. Florescu, Nic. Fodorean, Dr. Fodor, Amos Frâncu, I. Frâncu, G. Frățila, I. Gancea, I. German, A. Giurea, Dem. Goia, Ios. Gomboș, Tr. M. Gomboș, I. Goia, N. Goia, Vas. Henția, Dr. Romeo Irimie, Ter. Jurchescu, Nicolae Lascu lui Nicolae, I. Limbean, Nic. Lobotiu, Rom. Limboiu, E. Lupea, Al. Macaveiu, P. Macaveiu, I. Maior, Dr. I. Maior, Aur. Maniu, Dr. Iuliu Maniu, Nic. Maniu, I. Manoviciu, Dr. I. Marciac, Aug. Marcu, Dr. Iz. Marcu, Nic. Marcu, E. Magda, I. Marian, Dr. P. Metes, Sim. Micu, Dr. At. Mirza, Baz. Moldovan, Dr. Aur. Moldovanu, G. Moldovan, Iuliu M. Montani, Dr. Enea Muntean, Dr. Cornel Muntean, Iacob Muntean, Ier. Man, Dr. Z. Munteana, I. Muțiu, E. F. Negruțiu, I. F. Negruțiu, St. Nicolae, Dr. Al. Niculescu, Nic. Olariu, S. Onițiu, Nic. Onițiu, Vict. Onițiu, Dr. Cornel Ordace, I. Paul, St. Pascuțiu, Andr. Pataki, R. Pațitia, Dr. R. Pațitia, A. R. Peculea, G. C. Pipos, Alex. Pop, Ant. Pop, Aur. Pop, Dr. E. Pop, E. Pop, G. Pop, Dr. I. Pop, Dr. L. Pop, St. Pop, Virgil Pop, Bas. Popescu, Fl. Cav. Rusan, N. Rađu, G. Rațiu, P. Roșca, St. Roșian, Dr. Al. Rusu, Dr. D. Sabo, Dr. I. Sâmpălean, I. C. Sara, Dr. A. Șerban, T. Sirbu, I. Simulescu, I. Suci, P. Suci, N. Sturza, I. Teculescu, Dr. Camil Velican, S. Vințan, V. Voda, I. M. Vulcu, I. I. Vulcu.

Dacă aruncăm numai o privire asupra numelor convocătorilor acestei adunări, nu ne mai putem îndoi un moment asupra reușitei ei. Să alergăm deci cu toții, frați Români, la Alba-Iulia pe Duminică în 31 Maiu n.

Amintirea zilei de 3 Maiu 1848. Un nou izvor de putere simte an de an suflul întregului popor românesc când își amintește de acea măreață zi, de 3 Maiu 1848. În acea zi pe Câmpia Libertății de lângă Blaj s'au adunat patruzeci de mii de Români însetați după vremuri cu un traiu mai omenesc, dornici de viață liberă.

Românii ardeleni și-au ujtat la acea zi de neagra lor sărăcie, de nenorocirile sorții, și și-au aruncat departe privirile, în viitorul frumos al neamului. Glasul lui Simeon Bărnăuțiu, și al altor căscăli tineri, la adunarea dela Blaj dela 3 Maiu 1848, a vestit cu încredere acest viitor, pe care-l putem avea prin luptă, prin conștiința noastră trează despre drepturile ce ni se cuvin.

Iată ce învățăături au scos din fapta cea mare dela 3 Maiu 1848 profesorul Nicolae Iorga, cu prilejul adunării Ligei Culturale în București, din Sâmbăta trecută: „Politica românească de dincolo, (adică dela noi Români din Ardeal) s'a spus la 3 Maiu 1848 și așa este, nu se poate duce decât prin munca celor patru milioane de țărani, cari când se vor lumina, vor dărâma toate lanțurile nepăsării și robiei. Tot asemenea și în țara noastră (în România), când țărani vor fi stăpâni pe pământul lăsat de părinții lor. Aceasta-i învățătura adevărată, democrată, din ziua de 3 Mai 1848.

A doua învățătură este naționalismul independent (simțământul românesc tare, fără ajutorul nimănui). Acest lucru s'a vădit din afirmarea națiunii românești ca independentă (neatârnată) de toate celelalte națiuni de sub coroana Sf. Stefan.

A treia luptă este în solidaritatea (ținerea laolaltă) națională, fără luptă de clase și de interese, muncind toți în slujba idealului național.

Tot azi să ne aducem aminte de octogenarul Ioan Micu Moldovan (bătrânul canonic care trăiește și azi în Blaj) care a luat parte la luptele și munca dela 1848.

D-l Iorga incheie conferința citind următoarea telegramă, care să se trimită lui Moldovan, canonicul din Blaj, care e și membru al Academiei române (societatea celor mai de seamă învățați români):

„Sărbând cu mândrie românească ziua de 3 Maiu 1848, când s'a fixat în aclamațiile miilor de țărani, singura politică cu putință pentru Români din Ungaria independentă, națională și larg democratică, cetățenii din București prezintă omagiile (inchinările) lor venerabilului cleric, care neschimbat în păreri aproape trei sferturi de veac a jertfit onorurile și plăcerile vieții pentru creștința față de neam“.

Ardealul să fie împănăat cu fortărețe la granița dintre România — au cerut în gura mare câțiva politicieni maghiari orbiți de patimă și ură împotriva poporului românesc. S'a întâmplat aceasta cu prilejul întrunirilor deputaților din delegațiuni, la Budapesta. — Inșă o seamă de politicieni (bărbați cari pun la cale treburile țării) nemți s'au rostit împotriva propunerii ridicată de politicienii unguri. Ei au vorbit pentru trebuința prieteniei strânse dintre Austro-Ungaria și România, iar o astfel de pietrenie nu poate fi înfăptuită, dacă la granițele cari ne despart pe noi Români din Transilvania de cei din România, se vor ridică fortărețe. —

Politicienii unguri aveau de scop să ne despartă pe noi, poporul românesc din

această țară, de cel din România pentru *totdeauna*, ca apoi din noi să poată face în timp mai scurt — unguri! — După ce li s'a spus, că împănarea cu fortărețe a Ardealului dinspre partea României ar fi cea mai nechioabă nechiezuială, atunci și politicienii unguri s'au imblânzit și au socotit că e mai bine să fie cuminți, decât orbi și... fără minte. Deci nu se vor ridică fortărețe!

Așa s'ar părea a crede, în urma celor spuse de unii. E întrebarea, însă, dacă alții totuși nu se gândesc mereu la fortărețe... Sărăcii de ei!

Strângerea prieteniei între Români și Francezi. La Paris, capitala Franței s'a întemeiat zilele trecute „Alianța universitară franco-română“. Iată ce și-a pus de scop această societate: Fiindcă Francezii și Români fac parte din aceeași familie de neamuri, adică din familia neamurilor latine, ce se trag dela Romani, au datorita de a se ajuta unii pe alții pentru a se întări și înainta cât mai mult. Pentru a se putea ajuta trebuie să se cunoască mai întâiu. Astfel la Paris și la București și Iași se vor înființa mai multe societăți, cari să pună în legătură pe profesorii și studenții francezi cu profesorii și studenții români. Se vor face călătorii pentru a se cunoaște moravurile, bucuriile și suferințele acestor două popoare.

Pentru Români e foarte binevenită „Alianța universitară franco-română“, pentru că la vremuri grele mult prețuiește prietenia unui popor mare, luminat și temut, cum e poporul francez. În fruntea Alianței stă M. Roques, profesor la cea mai înaltă școală a Franței, numită Sorbona.

În foaia nemțească „Die Zeit“ (Timpul) din Viena scrie profesorul român E. Antonescu despre Austro-Ungaria și România, zicând între altele:

„Noi (adică Români din România) am avut încredere în Austro-Ungaria, am sperat că va da naționalităților auto-

mia (conducerea prin ele însele) și egală încreptărire. Acum noi suntem grav jigniți prin tratamentul nedemn (purtarea nevinicioasă) față de Români. Ziarisții români din Ungaria au fost condamnați la 117 ani închisoare. Trei milioane și jumătate de Români au numai patru licee (gimnazii), aceasta este înjositor. Deci nu este mirare că Liga Culturală face o mare propagandă. Viena și-a pierdut timpul și altceva, căci altfel ar fi trebuit să împiedece experimentul nefolositor, periculos și ușuratic cu statul național maghiar. Ungaria păcătuiește astăzi față de naționalitățile întocmai după cum a făcut Turcia. Noi sărim continuarea amicitiei cu Austria, dar numai atunci dacă va fi respectată deservita cultura poporului nostru din Transilvania“...

Despopularea Ardealului? Căci în „Neamul Românesc“ aceste rânduiri s'au îngrijitoare: „Transporturi de câte 60-80 de Români ardeleni vin la Pireu, în Grecia cu vapoarele Țării Românești în fiecare săptămână regulat, și de aici dela Pireu se îmbarcă pe vapoare grecești pentru America. Le plângi de milă când îi vezi pe toți oamenii tineri, și aproape plângând sau cu pleacă, lăsând soții și copiii, ne mai având nimic de sperat. Am văzut la Pireu general, pașapoarte scoase din București și Constanța, deoarece din Ardeal fug pe granița nesupărați de nimeni, căci Ungurilor le convine ea, cu sistemul acesta, să se despopuleze Ardealul și să ne zică în bună zi: ce tot faceți paradă că aveți Români în Ardeal! — Mă surprinde (am văzut) faptul că autoritățile Țării Românești permit trecerea acestor frați nenorociți, și chiar să le inlesnească darea de pașapoarte. În București este un birou pe care îl are un Grec cu numele Fundukas, și acesta din București îi trimite unui alt Grec la Constanța, numit Macri. Și acești doi frați înțelți de autoritățile românești, au să despopuleze în scurt timp Ardealul“.

Din dietă.

Deputatul nostru, d-l Dr. Stefan C. Pop, ține o frumoasă vorbire prin care apără interesele Românilor și scoate la iveală abuzurile ce se întâmplă în noua episcopie gr. cat. maghiară.

În săptămânile din urmă dieta n'a mai ținut ședințe în toate zilele. Asta se întâmplă mai cu seamă din ultimele zile ale lunii Aprilie, când s'au deschis în Budapesta ședințele delegațiilor, unde iau parte, ca deputați-delegați, mai mulți deputați ai dietei ungare. Ar urmă deci a crede, că dieta a rămas înapoi cu lucrările ei. Dar, de unde așa ceva!? Din contră, în dieta noastră lucrurile merg strună... în paguba poporului.

Cauza să explică astfel: Opoziția maghiară (deputații unguri contrari guvernului) nu iau parte la ședințe decât câteodată, dacă li se năzarește poate să nu-și uite cât de moi sunt scaunele de mătase de pe gangurile dietei. Astfel fiind, mameleci guvernului, cari încă nu-și bat mult capul cu desbaterile din dietă, au votat iute și degrabă o seamă de legi, între cari și *bugetul*, cheltuielile și venitele statului pe anul acesta.

În câteva ședințe au fost votate și bugetele diferitelor ministere pentru școlile și biserică, comerț și industrie, cultură etc. Totul s'a primit așa cum a vrut guvernul, astfel că până în preajma deschiderii delegațiilor, dieta a isprăvit în istovitoare (!) ei muncă. Acum e rândul poporului, săracul, ca să plătească muncile cele multe, pe cari le-au votat deputații de „părinți ai patriei“. Numai cât ne știm zău, până când vor merge lucrurile tot așa!?

Miercuri în 6 Maiu n. dieta a fost deschisă cu desbaterea bugetelor. S'a ținut deci ședința viitoare numai pe ziua de 14 Maiu n. când vrednicul nostru deputat d-l Dr. Stefan C. Pop, s'a hotărât a ține iarăș cuvântul pentru a le mai spune o dată buchile guvernărilor noștri. Cu câteva săptămâni mai înainte încă le-a fost spus atât el cât și deputatul nostru Dr. Alexandru Vaida-Voevod, despre a căror vorbire am scris atunci în foaia noastră.

**Vorbirea deputatului nostru
Dr. Stefan C. Pop**

Pentru apărarea intereselor noastre s'a dat d-l deputat Pop în ședința dietei de la 14 Maiu n., când din nou s'au auzit în parlament nedreptățile și asupriile pe care le suferă în țara aceasta un popor de aproape milioane. D-l deputat Pop, în lunga vorbire a spus între altele următoarele:

Onorată cameră! Cu prilejul discuției făcute asupra consfătuirilor purtate în parlamentul național român și primul-ministru Tisa am spus, că noi n'aveam nici o încredere în guvern. De aceea nu primim nici un vot. Asta suntem siliți a o face din cauza că noi nu căpătăm aproape nimic din multele dări ce le plătim țării. Pașina congruă și mijloacele ajutoare pentru școli nu-s nimic.

Cu privire la politica economică a statului nostru provoc la baronul ungar Senyei, să se străduie la noi să facă o astfel de politică economică în urma căreia rîurile și râștile în alte state ale Europei sunt înșelate. La noi sunt o adevărată groază și o răzătoare care nu se canalizează și rîurile și râștile ies din albia și se scurge în toate părțile ca în anii din urmă, iar în unele locuri înghițește banii țării pe alte locuri (Sibos.)

Un alt motiv, care ne încredințează să nu avem încredere în guvern este și încrederea în dela încrederea candidaților care vor să vedem cum se descurcă în puterea la care a călărit pe noi și între cari proiectul de constituție este la toate.

De aceea suntem neîncredințați prin faptul că Românilor nu ni se va da o delegație, care să reprezinte țara în Monarhia, în care s'at se află armata și așadar șeful de stat și Monarhia. Așadar am spus că nu mai așadar bani și se făc!

În urmă, am mai observat că guvernul în țara noastră (România) pe reprezentanții poporului și cum a făcut țara. D-l deputat contele Tisa la înaintat în ședința dietei (adesea în țară) și în țară și a putut în țară și Tisa și țară.

Și nedreptate s'a în țară și în țară și milioane de țară și prin împărțirea electorală și prin împărțirea

cercurilor electorale. Ca noi să fim împiedecați a trimite mai mulți deputați în dietă s'au amestecat prin cercurile românești și comune cu locuitori maghiari sau nemți, de pildă, prin Bănat, — astfel că la alegerile viitoare noi Românii nu vom mai putea avea majoritate în atâtea cercuri, cum aveam după legea cea veche.

Prim-ministrul Tisa a răspuns d-lui deputat Pop că el nu vrea să nedreptățească pe Români (vorbe goale!), dar va lua măsuri mai aspre față de agitatori... Poftim, cum vrea să ne împace!!...

**Episcopia gr.-cat. maghiară
dela Hajdudorog.**

La sfârșitul ședinții din 14 Maiu n., d-l deputat Dr. Stefan Pop, a făcut ministrului de culte și instrucție **întrebare**, adică întrebare asupra stărilor din dieceza gr.-cat. maghiară. D-l deputat Pop s'a exprimat astfel asupra pasului făcut:

Abuzurile care mă indeamnă să înaintez o întrebare grabnică sunt următoarele: Serviciul dunnegheze se scribează în parohiile nouii dieceze, cu abateri dela bula papală, în limba maghiară. Locuitorul episcopului a dat ordin încă în 1913 că în școlile confessionale luate dela Blaj limba de instrucție în școală să fie cea maghiară. Această hotărâre a fost întărită și de episcop. La înmormântarea preotului Ioan Mureșan s'a slujit în limba maghiară și l-au preamărit pe Mureșan într-o cuvântare ținută în limba maghiară, încât Românilor de acolo s'au scandalizat deși acesta a fost preotul, care a aruncat afară din școli cărțile românești. Matricolele se poartă în limba maghiară și actele se dau tot în această limbă. Actele scrise românește, episcopul le trimite preoților îndărapt. La înaintările ce se fac în dieceza preoții cari au fost și mai înainte sunt dați înapo și posturile de protopopi se complinesc cu oameni noi.

Aceste stări mă indeamnă a face următoarele întrebări:

1. Are cunoștință dl ministru de culte și instrucție, că în episcopia de Hajdudorog s'au ținut mai multe liturgii în limba maghiară, deși bula papală oprește hotărît acest lucru?
2. Are cunoștință dl ministru de culte și instrucție, că vicarul Ruttkay și Papp

Gyula la îngropăciunea preotului român Mureșanu au făcut serviciul divin în unguerește și l-au preamărit pe răposatul, pentru că a introdus cărți unguerești în școlile confessionale?

3. Are cunoștință dl ministru de culte și instrucție despre circulara fostului vicar de Hajdudorog, Jaczkovics, prin cari se cere introducerea limbii unguerești în școlile susținute de parohiile rupte din arhidieceza Blajului?

4. Are cunoștință dl ministru de culte și instrucție, că pe baza acestei circulari inspectorul școlar din Csikszereda a și scos limba românească din școlile de sub mîna lui?

5. Are cunoștință dl ministru de culte și instrucție că episcopul de Hajdudorog respinge orice act redactat românește ce i se înaintează?

6. Are cunoștință d-l ministru, că episcopul gr.-cat. de Hajdudorog prin ordinațiunea Nr. 3689—1913 a dat ordin parohiilor românești ca de aci înainte să conducă matricula numai în limba maghiară și extrasele matriculare sa le facă numai pe blanchete cu text maghiar?

7. Are cunoștință d-l ministru, că episcopul gr.-cat. de Hajdudorog, în parohiile rupte dela mitropolia de Alba-Iulia și Făgăraș, pe acei preoți, cari pentru zelul și munca cinstită s'au împărțit de înaintare ierarhică (protopop etc.), — la organizare i-a trecut cu vederea și posturile înalte le-a complinit cu elemente străine?

8. E hotărît și învoit d-l ministru să pornească cercetare aspră împotriva acelor, cari în loc de iubire creștinească și pace propagă cea mai șovină politică de maghiarizare?

9. Mai ales e învoit d-l ministru să mijlocească în cel mai scurt timp revizuirea episcopiei gr.-cat. maghiare atât de mult făgăduită, spre mulțumirea tuturor?

Ce a răspuns ministrul?

Ministrul de culte și instrucție *Jankovich* a răspuns, că va cerceta cum stau lucrurile, iar după ce va primi informațiile de lipsă va da răspuns la întrebările d-lui deputat Dr. Stefan Pop. O să vedem ce informații va primi ministrul dela corifeii lui maghiarozii!?

Cu paloșul.

15
... din vremea des. Necamului
Moldovei
de
Radu Rosetti.
(Umare).

... întâlnise în sfârșitul bătăliei
... și cu Bibire. Amna un-
... și Gheorghiuța îi povăluier
... Bărlad când Onor, venind
... săpânului său vede ca Cava-
... este greu rănit și dorogtesă-i
...
... însoțit de cei doi prieteni, se
... la locul unde zăcea bătrânul
... sub priporul care dădea la
... cărui o lovitură de sulții
... moștele, zăcea lângă niște tufe.
... așezat pe o manta învâlnă-
... când se vedea, în genunchi,
... și Conrad Müller, amă-
... împrejurul lor un cerc de
... privea în tăcere.

Când Ulrich văzu că Milu se apropie, el se plecă asupra feței ranitului și-i zise câteva cuvinte înăunște. Bătrânul Cavaler încercându-se în zadar să ridice capul, Conrad se așeză blînd lângă dînsul și-i ridică capul pe genunchii lui.

Milu în genunchii lângă Crija!

— Sunt ranit de moarte, zise acesta pe românește cu un glas stîns, mai pot trăi puține clipe. Te-am chemat fiindcă, din toți dușmanii noștri, te țin ca cel mai viteaz și cel mai mărinimos. Te rog să zici din partea mea kneazului Ștefan Ștroici că am însărcinat pe prietenul nostru, Cavalerul Ulrich, să spuie iubitei mele soții, Marii, că cea de pe urmă a mea dorință este că ea să se căsătorească cât mai curînd cu kneazul Ștroici, cu care a fost altă dată logodită; spune kneazului că am credința ca el va și s'o facă fericită. Glasul Cavalerului se făcuse atât de slab încât, pentru a-i putea auzi cuvintele cele de pe urmă, Milu se văzu silit să-i lîpească urechea de buzele lui.

Panașul Codrilor îi făgădui că va îndeplini cu sfințenie însărcinarea ce i-o dăduse și roși câteva cuvinte de mîngăiere. Crijaul scutură capul.

— Moartea mea este ceea care am dorit-o în toată viața mea, zise el; mor cum trebuie să moară un oștean și un Cavaler. Dumnezeu să-mi fie milostiv. Și peste puțin își dădu sufletul.

Cavalierul Ulrich înclîșe plîngînd ochii vechiului său tovarăș, apoi zise o scurtă rugăciune care fu ascultată de Români cu capetele descoperite.

Milu poronci să se caute numai decît prin împrejurimi un preot catolic care să vie a doua zi să ieie trupul Cavalerului și să-l ducă spre astrucare la o biserică de legea lui. Aflînd dela arcașii de față că Cavalierul Ulrich se predase lor, le poronci să înapoiască armele și calul atât lui cât și lui Conrad și le hotărî că sunt slobozî să meargă ori unde vor voi, dacă se leagă prin jurămînt că nu vor mai purta armele împotriva lui Bogdan. Amîndoi primiră bu-

Dela „Biroul central“.

De unde se capătă certificatele școlare? — Ce are se facă cel ce nu capătă certificat?

Intrebările de mai la deal ni s'au pus din mai multe părți. Iată și răspunsul nostru:

In luna Aprilie, primarii comunali (biraie) împreună cu notarii, iar la orașe primarii orășenești prin organele lor, au cercetat toate școlile populare, căutând registrele de progres (ziarele de calcule sau unguște: *előmeneteli-napló*) dela anul 1900—1901 îndărăt. Unde au găsit registre, au dres proces verbal (protocol) despre asta, și au pecetluit registrele. Dela anul 1900—1901 încoace îl vor face acelaș lucru inspectorii școlari.

Suținătorii școlii, adică, la noi bisericile, sunt datoare a chieamă antistia comună, să cerceteze registrele vechi și să le pecetluiească. Dacă preotul sau învățătorul nu au chieamă antistia, poate merge oricare membru al bisericii să o chieame.

Registrele pecetluite rămân și pe mai departe in arhiva și proprietatea școlii. *Notarul nu are drept să le luie dela școală*, numai atunci când școala a încetat! Se aud plângeri, că notarii au dus registrele, și din școle cari nu au încetat! Faceți arătare, pe telefon la vicecomitele (vișpanul), in cazuri ca acesta.

Din registrele pecetluite in modul povestit, învățătorii și directorii școlii — cei de acum! — trebuie să dea copie de certificat (testimoniu) ori cui. *Se poate cere și in scrisoare certificatul*. Cei cari dau certificat și in copie, sunt dator să-l trimită cu poșta, la cerere.

Dacă școala s'a închis, și registrele s'au luat la primărie, atunci *primăria* dă copia de certificat.

Articolul de lege XXIII 1913 § 3. p. 3. și § 4. p. 2. pedepsește foarte aspru — cu temniță până la un an, și amendă (pedeapsă in bani) până la 1000 cor. — pe cel ce se împotrivesc să dea copie de certificat, sau orice alta lamurire cerută, și de lipsa pentru câștigarea dreptului de vot. Stăruiti dar, in virtutea legii acesteia!!

Cine nu poate capătă cu nici un preț copia de certificat, de pildă pentru că s'au prăpădit registrele, acela face cuminte, dacă se supune acuma din nou la examen, in

fața comisiei permanente. Nu strică să se supună la examen, și acel care a făcut 4 sau 6 clase, dacă i se fac greutăți, la căpătarea certificatului vechiu! Mai bine două dovezi, decât una, sau nici una!...

Mai târziu poate umblă fiecare să capete certificat dela școala unde a făcut cele 4 sau 6 clase. Dar să nu întârzie de tot, e bine, să facă acuma din nou examen. Sfatul acesta îl dăm mai cu seamă acelor, căroro învățătorii nu vreau să le dea certificate, din registrele vechi, și acelor cari trebuie să-și scoată dela antistii (notar, primar) certificatul. Desigur li-se vor pune bețe in roate, când or fi la adică. De aceea negreșit să vină la examen sătenii, acolo unde registrele nu-s chiar in toată regula.

Firește, că cei ce au făcut 6 clase, chiar și dacă s'au supus acum din nou la examen, să nu se lase — până la întocmirea listelor mai au vreme! — fără să dobândească certificat din registrele școlii. E mare deosebire la dare! Cei cu certificat dela comisie, căpătat acum, trebuie să plătească dare 20 cor., pe când cei cu certificat dela școală, de pe șase clase, au să plătească dare numai 2 cor. Aceștia dar să-și vadă de certificat școlar, adică de copie, negreșit!

Mai multora. — Am spus greșit, intr'un articol de mai nainte, că rangul de subofițer la miliție și la jandarmerie începe cu sergentul. Corect e: *cu caporalul*, (căprar) și dela acesta mai in sus. Aceștia, dacă fac examenul de scris și cetit, sau vor arăta certificat de clasa a 4-a, cel puțin, — vor fi luați in listă, fără să plătească un ban dare!

Adresa Biroului central este: Arad, str. Zrinyi Nr. 1 a etaj I. Orele de birou sunt dela 8—12 a. m. și dela 2—5 d. a., in care timp secretarul partidului nostru sta la îndemâna oricui, in chestii de interes politic.

Pentru ceice vreau să mergă la America.

Parintele Mihăltian din Indiana-Habor, ne trimite următoarele șire, prin cari face cunoscut tuturor Românilor stările nenorocite ale celor din America. Scrisoarea parintelui Mihăltian e următoarea:

In interesul și binele celor ce vreau să vină la America, binevoiti vă rog a da publicității aceste rânduri:

curos și factură jurământul cerut de Mihu. Rămăseră însă pe loc pentru a păzi trupul Cavalerului Albrecht și a fi față la inmormântarea lui.

Mihu luându-și noapte bună dela Ulrich, încăleacă cu prietenii lui și se îndreaptă spre satul Săucești, unde era otacul lui Bogdan. Când ajungea in sat, un aprod domnesc, calare, îi ținu calea:

— Capitan, te caut de două ciasuri. Voevodul Bărlădenilor, Toma Alimoș, trage de moarte. El dorește să te vadă numai decât; s'au trimis oameni in toate părțile ca să te găsească și să te aducă la dânsul. Măria Sa Vodă este cu el, la casa preotului din sat.

Crud loviți de această veste cumplită și neașteptată, tustrei tinerii urmară in tăcere pe aprod in spre biserica din Săucești.

LXIV (64).

Moartea unui voinic.

Dela Simedriu Toma Alimoș era, pentru a șaptesprezecea oară, ales Voevod al

oștirilor bărlădene, iar Ploscan șoltuz al târgului. Toți pângarii erau oameni de ai lor și in sfatul cel mare al țării asemenea nu erau decât prieteni de ai Voevodului și de ai șoltuzului. Târziul nici nu se arătase la alegeri, iar Coțofană dusese o luptă numai de ochii lumii.

Târziul trăia retras la țară; in cursul iernii luă de soție pe Florica Vișin. Nunta se făcu la Vișinești, nuntă pentru care se făcuse pregătiri mari, dar la care venise lume puțină, prietenii lui Târziul din Bărlad și câțiva Ieșeni; din Lăpușna prea puțini iar din Codru nimica. Se vorbea că mireasa foarte se supăraseră când văzuse că căsătoria ei atrage lume atât de puțină și că luna de miere a noului soț nu fusese cu totul lipsită de amărăciune.

In primăvară, Târziul venind cu soția lui in Bărlad, târgoveții văzură cu mare mirare pe Manea Fărtatul printre slugile kneazului. De atunci el veni adesea in târg pentru treburile Târziului. Mirarea însă se schimbă in supărare când, după câteva săp-

In America de prezent este o criză mare. Pretutindeni lucrările dau inapă sau stau cu totul pe loc. Sute și mii de muncitori stau fără de lucru, colindând într'un oraș într'altul, dela o fabrică la alta.

Deoarece de nicăeri nu vine nici o șire, fie cât de palidă despre deschiderea lucrărilor, bieții muncitori, neavând cu ce plăti mâncarea și chiriile, sunt goniti de toate căsele. Pe strade, la tot pasul, se roagă unul să-i dai un ban să mănânce.

Zilnic sunt întrebat de bieții noștri Români fără de lucru, să mijlocesc la consulatul austro-ungar să-i trimită acasă, că pier de foame. Ți-se sfășie inima de durere văzând om puternic, ca un munte, plin de viață, spuind cu lacrimi in ochi, că de zile n'a mâncat. Casa și adăpostul îi e o groapă la marginea orașului.

Este dureros, că consulatul austro-ungar, prea puțin, sau deloc nu se îngrijește de cetățenii săi, ajunși in mizerie. Acuma vrea să meargă acasă prin consulat, trebuie să-și plătească drumul dela locul unde se află până la apă și după ce se căntă in Europa, trenul până acasă. Acuma e fi cam jumătate din drumul America. De omul de unde să plătească, căci cu ce un cent?

Cauza crizei este foarte ușor de vădit.

Ajungând partidul democrat la putere, republicanii, stăpânii cei mai mari ai banilor și ai banilor, închid fabricile, încând criza in țară, pe care din neatenție muncitorii o simt mai tare.

Fiind criza in țară, este de înțeles că lumea să desgustă de partidul democrat și la viitoarea alegere căderea lor este gură. Astfel este a se înțelege că criza de acum să țină tot timpul de viață al partidului democrat.

Deci, — acel ce nu vrea să se ducă cu voia lui a ajunge pieritor de ban sau cel puțin cerșetor la ușa altora, să meargă mai plece la America deocamdată.

Onorații domni preoți și învățători ar fi bine să aducă aceasta la cunoștința poporului chiar in biserică, pentru a nu piedecă zile amare celor ce vreau să meargă la America.

Indiana-Habor Ind., la 28 Aprilie 1914

Simeon M. Alimoș

preot

tâmâni, se auzi întâiu că Mitrana în Ploscan se făcuse nevăzută și, apoi, că el se dăduse la Târziul și fusese furată de Mitrana voia ei. El avuse chiar îndrăzneala să trimită lui Ploscan răspuns că Mitrana e acuma ibovnica lui și că se va căsători cu ea numai dacă-i va da o zestre de zece de zloți. Ploscan era să inebunească de părare și răspunse că Mitrana, pentru casa părintească pentru a se face de unu ticălos și a unui înșelător ca Mitrana rupsesse orice legătură între el și dânsul. De acuma, era moartă pentru dânsul. Manea de atunci se fereă să vie in Bărlad.

Tot cam pe acea vreme se svedea Târziul și cu Coțofană s'au dat in drum Ungurilor, că ei scriu și primesc scrisori peste munți și că la Târziul se strâng prieteni Târziului, cu puținii negustori care mai țineau cu Coțofană. Se mai svedea Manea Fărtatul venea din când in când in Bărlad noaptea, pe furiș și stringea in han de mâna a patra negustorași mai

Ce-a pățit trădătorul Mangra la București?

...carul Orăzii-Mari, Mangra, până cu ani înainte se dădea pe sine ca pe între cei mai înflăcărați Români dela scris mai multe cărți de istorie românească, în cari ne vedeă frumoasele sale minți. Și atunci societatea învățaților români de pretutindeni, numită Academia Română dela București, și-l'a ales ca membru. Aceasta s'a întâmplat în 1909. După blestemul lui Dumnezeu, Mangra dela 1910 încocoace n'a mai fost un Român, ci s'a făcut cel mai urgisit de neam. Pentru un blid de linte îndat soviniștilor maghiari, lucrând cu toate puterile împotriva poporului român. El e acum deputat în casa țării, de la Ungur, ales cu ajutorul lui Tisa.

...guritul Mangra, decând a fost ales membru al Academiei Române, n'a luat la nici o ședință a societății celor mai înflăcărați ce-i are neamul nostru. Cu prilejul deschiderii ședințelor la care de acum, i-a trăzait prin minte lui să intre în Academia Română! El, izbit de atâta timp, care își urăște pe cel a mai avut obrazul să intre în Academia Română, unde n'au loc decât cei mai buni, mai harnici și mai buni Români de neamul nostru!

...au pîrmit membrii Academiei Române pe Mangra?

...mâni de dincolo știindu-l pe Mangra mult ieșit din tabăra românească dela rămas uimiți de îndrăzneala trădătorului. Ce caută vânzătorul de neam între țări doar în sufletul lui n'a mai rămas străună de simțământ, de dragoste și de românească? — se întrebau ei.

...and au aflat de știre președintele și membrii ai Academiei Române, că au la parte la ședințe — alătura de — au incredințat pe membrul Anghel și să dea de veste lui Mangra, că:

...și membrii Academiei Române am să nu luăm loc lângă dumniata și să veți apărea între noi, ci să tragi toate răspunsurile (adecă să fii răspunzător de tot).

...și calfe. Se mai zicea că la aceste zile se împărțese bani, galbeni ungueri și chipul Craiului Laslau. Dar aceste nu se prea băgau în seamă căci obștea cu Voevodul și cu șoltuzul orașului și dăduse Dumnezeu în an minunat, cu o multă de tot soiul și cei dela țară și trezba destulă cu strinsul, iar neamul aveau grijă să aducă marfă multă, și că țărănimea aveă să aibă bani și să-și aducă aminte că are nevoi și de tot soiul.

...când Toma Alimoș, la începutul lui și primi veste că Craiul Lajoș vine de peste Moldova, ca să gonească și să puie pe Balce în scaun, el și îndat sfatul cel mare. Sfatul hotărî și glas ca poporul bărlădean să deie Domnului Moldovei, a cărui pricină era a întregii Români. Toate druze fură împănate de Voevod cu călărimii să cheme pe kneji și pe popor și hotărîndu-le că până într'o săptămână să se adune cu toții pe șesul dim-

D-l Anghel Saligni spunându-i hotărîrea membrilor Academiei i-a adăogat lui Mangra: „n'am venit să ascult un răspuns al d-tale, ci numai să-ți comunic aceasta“. Mangra a răspuns atunci d-lui Saligni, că statutele Academiei îi dau dreptul să ia parte la ședințele Academiei, deci va lua.

În ședința membrii Academiei au luat loc într'o margine a sălii, lăsând pe Mangra singur. În aceeaș ședință marele învățat Nicolae Iorga a anunțat, că va vorbi încurând despre: „Renegații în trecutul țării române și al poporului românesc“. Mangra tot nu s'a clintit din loc, ci a stat până la închiderea ședinței, fără să fie agrăit de cineva, și s'a ridicat cel din urmă de pe scaun și a ieșit. Asta s'a întâmplat la 1 Maiu st. v.

Pentru ziua de 2 Maiu Academia a dat următorul comunicat:

„In ședința de azi, Academia Română, având în vedere, că d-l Mangra prin prezența sa la ședințe provoacă turburări în bunul mers colegial al ședințelor a hotărît excluderea (scoaterea) d-sale temporal (pe timp nelărgit) dela ședințele Academiei“.

Mangra a declarat unui gazetar, că se supune hotărîrii Academiei, și, deci, nu va mai lua parte la ședințe.

Studentimea împotriva lui Mangra.

O numărăoasă studentime din București nu s'a putut reține să nu-și vâdească ura față de trădător. Chiar își pusese în gând să nu lase pe Mangra să intre la Academie. Însă după ce a auzit de hotărîrea Academiei s'a mulțămît să străbată calea Victoriei cântând cântece patriotice. Când a ajuns în fața hotelului Metropol, unde își luase locuința Mangra, a cântat „Veșnica pomenire“ — cântec de înmormântare pentru renegeat.

Mangra la fețele bisericesti din România.

Huiduit dela Academie, Mangra a căutat să facă o vizită mitropolitului Pimen. N'a avut curajul să-l vestească pe I. P. S. S. Pimen, că e el, ci că un preot ardelean

prejurul orașului, pentru a primi steaguri și a li se orându de cătră Voevod căpitani, hotnogi și stegari.

Iar kneji și poporul, la auzul acestor vești, lăsară strânsul și trierul pe seama moșnegilor, a femeilor și a copiilor și să grăbiră să urmeze voioși chemarea Voevodului iubit care-i dusesse de atâtea ori la izbândă. Nu trecuse săptămâna și se strinsese pe malul Bârladului o tabără mândră de Români verzi și voioși, cei mai mulți călări, purtând paloșe și sulii, iar ceilalți pedestri, inarmați cu arcuri, cu sulii și cu baltage. Se împărțise steaguri, se rânduiseră căpitani, hotnogi și stegari și la căutarea ce o făcuse Voevodul, se aflase de față șase mii de călăreți, călări pe cai buni, tot unul și unul și trei mii de oșteni pedestri. Nu venise însă nici Târziul nici prietenii lui și din negustori lipseau acei cunoscuți ca ținându-se de Coțofană.

Dela Gheorghită venise veste că sosește cel mult peste trei zile și roagă pe Voevod să nu plece fără dânsul. Iar Toma

vrea să-i vorbească. În momentul când a deschis ușa să întimpine pe „preotul ardelean“, I. P. S. Sa s'a văzut în fața trădătorului Mangra, și i-a trântit ușa în nas.

Așa pătesc vânzătorii de neam, n'au curaj, n'au noroc, și îi disprețuește toată lumea cinstită!

Ce-a vorbit d-l Iorga la Academie.

În prima ședință publică ordinară a Academiei din anul acesta, (2 Maiu v.) a vorbit d-l Iorga despre „Renegații în trecutul țării române și al poporului românesc“. D-l Iorga a zis, că în trecutul Românilor este foarte mic numărul trădătorilor de neam (renegați), căci neamul nostru nu i-a suferit, i-a batjocorit întotdeauna, ori le luă chiar vieața, cum a pățit-o Ștefan Locustă, domn român, care eră încunjurat tot de Turci și nu de boieri români. Acești boieri însă l-au aruncat pe fereastră, luându-i vieața.

Dacă alte popoare se mândresc cu trădători, nu așa face poporul românesc. Țăria poporului românesc în trecut este tocmai în această însușire bună, că a știut să păstreze obiceiurile, tradițiile românești, ferindu-se de orice amestec cu străinii și dând la o parte, pedepsind aspru pe cei netrebniți dintre fii lui.

Poporul nostru e un popor model de cum știe să disprețuiască pe trădători.

Ce scriu foile ungurești și nemțești?

Aproape toate foile ungurești îl iau în apărare pe Mangra, și fac Românilor de dincolo strașnică socoteală de ce necinstesc pe deputatul din dieta ungară. Nu-i vorba Mangra e al lor, așa că nu ne miră dacă îi sar într'ajutor.

Foia „Az Est“ (Seara) zice, că guvernul ungar vrea să ceară socoteală guvernelui român pentru bărfelile căzute în București asupra lui Mangra. Tot așa zice și „Budapesti Hirlap“ și „A Nap“ etc.

„Az Ujság“ nu-și poate închipui cum studentimea românească poate să insulte (batjocurească) pe un bătrân de 60 de ani cum e Mangra, neînștare să se aperse. Din faptele studentimei se vede, că în România nu mai are nici un preț prietenia Austro-Ungariei.

Foia nemțească din Viena „Die Zeit“ (Timpul) scrie, că prietenia României a ținut numai atâta, până când a fost fericită

răpezeise chiar atunce spre tabăra lui Bogdan, doi călăreți ca să-i deie de știre că sosește în curând cu Gheorghită.

În seara zilei când se făcuse căutarea, după asfințitul soarelui, Voevodul se întorcea în târg, la gazdă, la Ploșcan, însoțit numai de doi oameni ai lui. Era călare pe un armăsar tânăr, pe care îl învăța acuma și aveă în mână un harapnic lung. Treceau pe o uliță mai îngustă când, dintr'o crâjmă ieșiră mai mulți meseriași beți, care văzându-l, începură să șuiere, numindu-l:

— Călău al Bârladului.

Voevodul uimit, dădu pinteni calului, îi croi cu harapnicul și bețivii o luară la fugă. Dar când era s'ajungă înaintea ușii crâjmei din care ei ieșise, iată că deodată iesă din casă și se răpede la dânsul Manea Fărtatul, ținând în mână un lung junghier pe care îl înfige în pântecul Voevodului și apoi o ie la fugă.

(Va urma)

Austro-Ungaria, adică până când Austro-Ungaria a fost tare, și n'avea să-și bată capul cu atâtea năcazuri câte are azi, bunăoară un năcaz este cum să ne împace pe noi Români și pe celelalte popoare, cu cari locuim în acest stat.

Numai foaia „Neue Pester Journal“ îi ia în nume de rău lui Mangra de ce turbură pe academecianii români și de ce nu abzice de drepturile sale de membru al Academiei române.

Foile românești.

Foile românești din România și dela noi scriu, că primirea ce i s'a făcut lui Mangra la București a fost foarte dreaptă, căci așa trebuie să te porți față de ceice-și uită din ce neam s'au născut.

Cât privește amestecul guvernului ungar în afacerea lui Mangra, foile românești îl țin ca neîndreptățit. Dacă Academia română și-a tratat aspru pe un membru al ei, a avut dreptate. Ea nu poate suferi la sânul ei oameni, cari nu mai sunt români și nu mai lucrează pentru cultura românească.

Mangra a fost trimis la București din partea lui Tisa!

Așa vestesc acum foile românești dela noi. A supra planului ce-l făcuse Tisa trimițând pe Mangra la București, se spun următoarele:

Se știe, că Austro-Ungaria are cea mai mare lipsă de prietenia României. Insa România zice, că ea va lega cea mai strânsă prietenie cu Austro-Ungaria, dacă se va face dreptate nouă, Românilor din Ungaria, dându-le drepturile ce ni se cuvin nouă ca popor deosebit de alte popoare ale monarhiei. Tisa încearcă să facă pace cu noi Români, dar n'a izbutit, căci n'a vrut să ne dea ceea ce cerem. Mai ales Nemții din Austria îi luau în nume de rău lui Tisa pentru neizbutirea de a ne împăciui. Acum Tisa, pentru că să se repare înaintea Nemților și să le arate, că tot Români sunt de vină, că n'a putut face pace, a trimis pe Mangra la București făcându-și socoteala, că dacă Mangra va fi înzultat (atacat în onoare, pe care însă Mangra de mult n'o mai are), atunci Nemții se vor convinge ce fel de popor e poporul românesc, deci cu un astfel de popor nu poți să trăiești în prietenie!

A sfecuit-o însă Tisa, când s'a încumetat să croiască un astfel de plan. Doar vrednicia poporului românesc nu se poate trage la îndoială, pentru că a știut cum să se poarte cu un înstrăinat și trădător ca Mangra. Din contră, e o vrednicie fără păreche de frumoasă această, pe care au dovedit-o Români în cazul de față.

Va greși Austria Nemților, dacă va lua de bani buni judecata ce o face Tisa despre poporul românesc!

Ce mai vrea Mangra?

Din București Mangra a luat-o apă la Budapesta ca să-i spuie stăpânului său Tisa cum a fost primit de Români. Se aude că guvernul ungar ar vrea să ceară satisfacție (adecă reparare de cinste) dela guverul român pentru Mangra, deoarece Bucureștenii au batjocorit pe un cetățean al Ungariei. Dar Mangra nu s'a dus în România în calitate de cetățean al Ungariei, ci ca membru al Academiei Române. Deci guvernul ungar nu e în drept să facă un astfel de pas!

Când ar fi vorba de o satisfacție apoi ea s'ar cuveni să fie dată altora, cum zice foarte cuminte o gazetă din România. Ar trebui adecă să se dea satisfacție membrilor Academiei Române, căci pășirea lui Mangra între ei e o mare înzultă pentru ei. Ei, Români *cinști* se simt jigniți când un *neînști*, un trădător vrea să ia loc lângă ei.

Avem mângăierea sufletească că în București *trădătorul și-a luat răsulata*, că neamul nostru și de data aceasta a fost în stare să pedepsească pe trădător ca și de alte dați — cum ne-a spus d-l Iorga.

Știri diferite.

Octavian Goga — împrorocuat. Iubitul nostru poet, d-l Octavian Goga a fost tras în cercetare de judele de instrucție dela Tribunalul din Cluj pentru piesa de teatru „Domnul notar“ de care am vorbit pe larg și noi în foaie. Justiția ungurească zice că d-l Goga prin „Domnul notar“ a dat îndemn Românilor la răscoală și agitație împotriva Ungurilor. Așa e în țara noastră: îndată ce îndrăznești să scrii ori să vorbești *adevărul* despre felul cum ne apasă jugul unguresc, ești luat la răspundere și tras în judecată.

Noi însă zicem: Cu prigoniri de acestea împotriva celor mai buni Români, nu se poate face niciodată „împăcarea“, pe care o dorește (?) Tisa și cei ce-i stau în jur!

Doi studenți români dela universitatea din Cluj — au fost eliminați! Primim din Cluj vestea dureroasă, că acei studenți români, cari mai acum o lună au trimis o telegramă cu urări de bine Ligei culturale, care aranjase marea adunare în București, au fost eliminați (scosi, îndepărtați) pentru totdeauna dela universitatea (școala cea mai înaltă) din Cluj.

Să știe, că zile de arândul gazetele ungurești au cerut, au ațâțat ca să fie aspru pedepsiți acei studenți, cari au trimis Ligei telegrama. Sentința nemiloasă le-a fost adusă fără ca să fie întrebați: ce au vrut ei cu telegrama, pentru ce au trimis-o? Ci li s'au cerut numai să adeverească dacă au trimis sau nu telegrama, după cum au adus știrea gazetele ungurești. Spunând ei drept că da, nu le-au mai cerut altceva, ci le-au dat sentința de eliminare. Aceștia sunt universității L. Isacu și Mihail Mitrea, studenți în medicină, cari în numele studențimii clujene au trimis telegrama suspomenită.

Și acum pedepsiții noștri tineri vor trebui să ia drumul străinatății, să continue cu învățătura pela alte universități. Cum ei sunt saraci, căci saracia este aproape toată studențimea noastră, cum saracia ne e cea mai mare parte a poporului nostru, vor trebui să îndure mari greutăți! Fînd ei la universitatea din Cluj, puteau să se ajute mai bine, cu toată saracia părinților lor. Credem însă, că se vor afla oarecari cai, pentru a li se ușară absolvarea altei universități....

Aceștor bravi studenți, scosi din universitatea din Cluj, le dorim tare pe unde vor merge, ca să poată infruntă tot greul vieții, și să facă cinste neamului. Iar Dumnezeu va răsplăti faptele celor fărădelege.

Legea de presă pe cale de a se schimba. Ministrul de justiție, acela care a făcut legea de presă atât de aspră pentru toate gazetele, s'a gândit să o schimbe intrucâtva adecă să șteargă din ea unele puncte cari sunt prea aspre. Ei de ei văd ce hotăriri și ce legi aduc!...

Ministrul austro-ungar dela București, contele Otokar Czernin va trebui să se retragă din postul său. Iată ce scrie ziarul nemțesc „Berliner Tageblatt“ despre aceasta: „Situția contelui Czernin, ministrul austro-ungar la București este sdrun-

cinată, deoarece n'a putut înfăptui așteptările diplomației austro-ungare. In loc să se facă o apropiere, România s'a depărțat și mai mult de Austro-Ungaria dela numirea contelui Czernin încoace. S'ar putea spune chiar, că contele Czernin a contribuit mult la răcirea relațiilor între cele două state. El n'a știut să câștige încrederea cercurilor conducătoare românești sau, dacă a făcut ceva, n'a știut să lucreze într'o direcțiune potrivită.

Grozăviile bandelor de greci. De Durazzo, capitala Albaniei ne vine știri că în comuna Frasri, singura biserică ortodoxă, care rămăsese în ființă, a fost arde. Populațiunea a fugit. Câțiva bolnavi rămăseseră în localitate au fost schingiați de bandele grecilor. Din Valona se zice că grecii alungați din Corița, în fuga lor au dat foc caselor și bisericilor pe unde au trecut.

Reformele agronomice din Rusia. In cursul lunii acesteia țarul Rusiei va face o călătorie în sudul Rusiei spre a se îndrepta despre starea economică a țării. Țarul va fi însoțit și de ministrul de agricultură. In Rusia se proiectează mari schimbări în toate afacerile economice, de unde chiar țarul tuturor Rușilor vrea să se avertingă despre adevărata situație a populațiunii.

Vărsări de apă

și ploii mari in zilele din urmă se vestesc din mai multe părți ale Ardealului. Mărușul crește mereu, iar prin multe părți inundat, umplând de apă ținuturi largi. Deva e iarăș sub apă, deasemenea ținutul dela Deva până la Pischi și Orăștie. S'au prăpădit și o seamă de...

O ploaie mare, împreună cu norii de nori, a dat in jurul Sibiului multă apă după amiază, in 20 Maiu n. Joi dimineața n'a sosit aici un tren regulat la Sibiu. Călătorii de către Copșa-mică au venit mai la amiază peste Vințul-de-jos, fiind e stricat podul de peste Târnavă. In dinspre Făgăraș încă e stricată in mai multe locuri. In Oena-Sibiului ruperea de apă a produs spaima grozavă. Răul comunist dus mai multe case și șuri, porci și animale. Răul Sibiului (Cibinul) însă a ieșit din alvie in mai multe părți: la Turnișor și spre Șura-mică e tot o apă și părțile Salistei încă au ieșit râurile și râiele, de asemenea pe la Apold și Miercurea. Tot vremuri îngrijitoare, să știe și necaz!

Sub o tufă de scumpie

Sub o tufă de scumpie

Marie, Marie,

Serie badea carte ție,

C'a aflat, că ție-e pustie

Vorba ta, dragă Marie,

Ce-ai spus-o ast' toamnă...

Când vorbăi de cununie

Și badea ție-a crezut ție.

Sub o tufă de scumpie

Mărie, Mărie,

Iși așterne pe hârtie

Badea tău a lui mănie...

— Mănios cum n'o să fie?

Că-l porți cu vorbă pustie.

De mult din copilărie,

Și-acum Țai lăsat, Mărie!...

Petru O. Orăștie

Poezii populare.

Din Cerghidul-mare.

Lasă-mă mamă pe voie,
Nu-mi legă de cap nevoie.
Las' să iau pe cine-mi place,
Cu urit silă nu-mi face.

Frunză verde-a mărului
Nu crede feciorului,
Că te pune pe genunche,
Te sărută'n ochi și'n frunte
Și-ți mințește mii și sute.

Du-mă Doamne și mă pune
Unde-s nevestele bune

Și bărbații duși în lume.
Du-mă Doamne și mă lasă
Unde-i nevasta frumoasă
Și bărbatul dus de-acasă.

Culese de Petru Popa, junc.

Cum a fost „primit“ Mangra la eșirea dela Academie în București.

La alt loc al foii de azi spunem mai
trădătorul Mangra în București. În chipul de sus
— după o ilustrație, pe
și foile din Budapesta. —
pe cinstit studenții pe Mangra, când
dela prima ședință a Academiei Ro-
Dupăcum se știe, trădătorul a îndrăz-
se prezentă la ședințele Academiei,
a fi fost invitat. Auzind membrii Aca-

demiei despre aceasta. L'au înștiințat de cu
bună vreme, că ar fi mai bine, ca el să nu
facă pasul acesta. Dar trădătorul n'a as-
cultat. Ce ținută au avut academicienii față
de Mangra spunem la alt loc.

În chipul de față se poate vedea cum
l'au primit pe Mangra studenții universi-
tari din București. A fost destul să se ve-
stească, că Mangra e la ședința Academiei,
și deodată s'au adunat vr'o câteva sute de
studenți înaintea Academiei Române. La

ieșirea trădătorului, studenții l'au incon-
jurat de toate părțile, astfel că numai cu
ajutorul unei trăsurii a putut scăpa teafăr.
Deși trăsura eră închisă, studenții au dat
jos coperișul trăsorii, ca să-i vadă cinstita
față, ba se spune, că atât pălăria cât și re-
vereanda lui ar fi văzut multe.... O altă
demonstrație au mai făcut studenții înain-
tea hotelului Metropol, unde a locuit tră-
dătorul. Astfel și-a primit răsplata....

Știrile Săptămânii.

Sibiu, 21 Mai n.

Concertul „Reuniunii române de muzică din Sibiu“.

În seara din Duminică trecută cărturarimea românească din Sibiu și din toate părțile din jur, a luat parte, în număr mare, la concertul dat de „Reuniunea română de cântări din Sibiu“. Au fost și foarte mulți oaspeți streini, îndeosebi nemți.

Corul acestei reuniuni, ajutat de orchestră (violine, trompete, fanfare și alte instrumente de cântat) timp de două ore a cântat o renumită lucrare de muzică, numită „Messa da Requiem“, a Italianului G. Verdi.

Vercei acesta e unul dintre cei mai vestiți oameni ai lumii, cari au făcut lucrări de cântare. Nu demult s'au împlinit 100 de ani dela nașterea lui și toată lumea cultă a popoarelor europene i-au sărbătorit amintirea zilei de naștere.

E o mândrie deosebită pentru noi Români din Ardeal, că am fost în stare să sărbăm, alături de alte popoare luminate, amintirea marelui Verdi. Strădaniile Reuniunii române de cântări din Sibiu sunt vrednice de toată lauda, și dorim ca și de aci încolo să fie tot atât de rodnice ca și de data aceasta.

Fruntașii cântăreți cari s'au ostenit la răsufita concertului, cântăreața noastră sibiană, d-na *Veturia Triteanu*, supranumită „priveghitoarea Ardealului“, d-nii artiști *Ionel Radulescu* și *I. Crisiana*, și d-na *Dörtschlag-Gärtner* împreună cu conducătorul concertului d-l *Wallner*, au fost deosebit de mult aplaudați și sărbătoriți de lumea românească ce venise la concert.

La masa comună dată de Reuniune la „Hotel Boulevard“, după concert, s'au ținut mai multe vorbiri, din partea d-lor Triteanu, președintele Reuniunii, Dr. Brosu, Dr. Ghibu, precând d-sa d-lui Wallner totodată un ceas de aur ca țiar din partea Reuniunii, pentru ostenețele ce și-le-a dat la reușita concertului.

Stradă botezată românește. Strada cu numele „Avenue Moncau“ din Paris, a fost botezată strada „București“.

Curs de muzică în Lugoj. Cu începere dela 1 Iulie st. v. a. se deschide în Lugoj un curs de muzică pentru dirigenții de coruri, care curs va dura până la 31 Iulie st. v. (O lună de zile). Propunător: *I. Vidu*. Celor cari vor să ia parte la acest curs, li-se aduce spre orientare următoarele: 1. Inscrierile se fac cel mult până în 15 Iunie st. v. a. c. 2. Taxa de inscriere este 20 coroane. — trimisă prin postă la adresa *I. Vidu*, învățator în Lugoj (Krassó-Szörény m.) 3. Participanții vor avea locuință gratuită în internat, unde vor avea și vîptul pe lângă o taxă moderată. La finea cursului fiecare participant va primi un atestat din partea oficiului protopresbiterial subscris de șeful acestui oficiu și de propunător. 5. Anunțându-se cel puțin zece inși dintre aceia cari au mai luat parte la aceste cursuri, — se va deschide cursul superior de armonie și compoziție. 6. Pentru orice informație e a se adresa la *I. Vidu* în Lugoj. — Lugoj, la 30 Aprilie v. 1914. *Dr. George Popoviciu*, protopresbiter *Ioan Vidu*, învățator-profesor.

Faima numelui românesc. Învățul profesor dela universitatea din Iași, d-l A. Xenopol a ținut o conferință foarte interesantă la un institut de științe din capitala Franței. A vorbit despre diferitele rase (semînții) ale globului pămîntului și mai ales despre rasa latină și despre poporul românesc, care face parte din această rasă și a povestit suferințele îndurate de acest popor în cursul istoriei sale. A amintit în termeni mișcători, că România datorază Franței și mai ales lui Napoleon de a se fi putut constitui ca naționalitate. Președintele a mulțumit d-lui profesor Xenopol pentru cuvintele amicale aduse Franței și în urmă a adus elogii și laude politicii românești, a cărei înțelepciune s'a dovedit mai cu seamă în ultimul războiu balcanic.

Logodiși. D-l Ilie Paștina, candidat de preot, s'a logodit cu d-șoara Lucreția Curta din Bundorf (lângă Sighișoara). Sincere felicitări!

O hotărîre înțeleaptă. Ministrul de interne a întărit o hotărîre foarte cuminte, adusă de adunarea comitatului Albei, prin care oprește copiilor de sub 15 ani a mai fuma (pipă), asemenea și neguțătorilor a vinde tabac sau țigări copiilor. Această opreliște, cunoscută fiind relele ce le pricinuește acest obicei rău, mai cu seamă trupului fraged al băeților, cât și pagubele materiale ce le aduce cu sine, ar fi bine să o dea fiecare comitat, iar cei chemați, în rîndul prim părinții, ar trebui să o țină cu cea mai mare strictețe. Fumatul, care nu aduce nici un bine trupului, ci din contra strică sănătatea, în timpul din urmă a luat întinderi uriașe și în rîndul copiilor mici, cari puținăna pe bani sau alte lucruri, ouă, bucate etc., numai și numai sa poata ajunge la spurcata burniană inveninatoare de sânge. E de datoria părinților a feri odraslele lor de acest obicei urât, dacă voiesc să și-i pazească de boli, cari se vor ivi numai mai târziu, când nici nu gîndesc.

Așa se jubilează. Cetim în Yoia „Unirea“ dela Blaj, că preotul Teodor Dușa din Patrîngeni, împlinind 25 ani de căsătorie, fara a fi daruit de Dumnezeu cu copii, a ținut să sărbeze heest an cu aceea, că a făcut o donație bisericii în preț de 12 mii coroane. Fapta acestui preot, de bună seamă, face mai mult decât bancheturile, vorbirile și osanalele din gazete, obicinuite la astfel de prilejuri în jurul unor oameni, cari cred, că din ce se face mai mult tîmbălau, din aceea sunt mai văzuți și mai stimați. Iubirea față de biata nație săracă să arată însă numai prin fapte și acestea sunt, ce nu prea vreau să înțelegă mulți.... — Dania părintelui Dușa va fi răsplătită în ceruri!

Cancelarie advocațială. Aduc la cunoștință, că mi-am mutat cancelaria advocațială în Piața Hermann Nr. 8 — Palatul Consistorului, fost Habermann, pe Bretter. Sibiu, 8 Mai 1914. *Dr. Constantin Bucșan*, avocat.

Și-a primit răsplata. Radu Giulea, despre care am scris în numărul trecut, că a lăsat zece mii de coroane fundațiune pentru copiii din Săcele, fără deosebire de limbă și religione, văzându-și poate fapta nesocotită, a fost lovit de nebunie și după câteva zile de chin, muri într-o casă rece, părăsit de toată lumea.

O domnișoară română — ingineră. Domnișoara Eliza Leonida, fica d-lui Ionel Leonida a trecut cu un strălucit succes examenul de diplomă al școlii tehnice din Charlottenburg (Germania). Domnișoara Leonida este prima femeie ingineră atât din România cât și din Germania.

Biserica pustie. Locuitorii din Hârtop, de lângă Suceava aduc vîile multămite înalt Preasfinției Sale Mitropolitului Moldovei, pentru că le-a rămas și lor un preot de sfintele Paști și de sfînta slujbă în biserica din comună stă pustie. Sărmanii săteni n'au preot și slujba liturgiei nu au mai văzut-o în biserica de doi ani.

Curajul a doi români. Un sburător cu numele Pégoud, într'atîta mersu cu drăsneala lui, că se da peste cap cu șina de sburat, încât privitorilor le cădea sîngele în vine de frică numai uitîndu-lă el. După el toți sburătorii au cerut acest sbor mortal, dar mulți au plătit cu carea cu vieța. Acum au încercat și doi Români acest sbor și cei ce i-au văzut au rămas uimiți de sborul frumos și drăsneț al lor. Acești doi sunt ofițeri în România Mihail Savu și Petru Manu. Ei au fost laudați de ofițerii francezi și i-au văzut și felicitat călduros pentru curajul lor.

Bulgari încăpăținați. În provincia s'a venit Serbiei din vechia Turcie și Bulgari, cari nici decum nu se pot împăca cu gîndul să rămîna supuși Sîrii. Din pricina asta se întîmplă multe între ei și oficiile sârbești. Cu prilejul țarilor din anul acesta, feciorii bulgaro voiau să depună jurămîntul prescripției bește. Pentru aceasta nesupunere, erau pedepsiți cu moarte, fiind impușcați cu 200 de inși.

Dinamită. Muncitorul român din Costa a fost prins în gara Debrau și avea în ladă o bucată mare de dinamită. El a fost deținut, dar nu vrea să dea nîriri despre scopul ce-l avea cu materia riculoasă. Vestea asta am luat-o din gazete și nouă ne vine a crede, că e o cîmă jidovească la mijloc.

Bucurați-vă bătrîni. Credeam că mai pela noi se face câte-o boacănă răbat în etate să și ia de soție vîteșe mai tină decît el cu 15—20 de ani, chiar și mai mult. Dar se vede tot și în alte părți nu-s mai cuminti vîteși. Așa fata președintelui Statelor-Unite în America s'a măritat zilele trecute cu un vaduv de 50 de ani, pe când ea era mai 24 ani. Zădarnic s'a împotrivit fetii la această căsătorie, căci vîteșe du-se, el a trebuit să se învoiască cu o femeie mai face câte-o boacănă. Zice: par lung și minte scurtă. Dar cum s'o botezăm o astfel de faptă în inimă de bărbat? N'ar fi potrivită vreme lungă, minte scurtă?

Jertfele aviației. Din Aldershot (Anglia) vine știrea, că două aeroplane s'au ciocnindu-se la o înălțime de vîște de metri s'au aprins și s'au rostogolit flacări. Doi ofițeri aflători în ele au pe loc, iar altul s'a rănit de moarte și nu numai trenurile și vapoarele se ard, nesc, ci și aeroplanele. Deja am auzit că pul când nici în înaltul cerului nu s'incap pe oameni.

Caz de moarte. Cu inima frântă de durere aducem la cunoștință tuturor rude-niilor, amicilor și cunoscuților, că *Nicolae Crețu*, comerciant, a încetat din viață după scurte dar grele suferințe, Duminică în 4 Maiu st. v. 1914 la 1 oră d. a., în al 63-lea an al etății și al 38-lea al fericitei sale căsătorii. Rămășițele pământești ale scumpului defunct s'au așezat spre odihna de veci în 6 Maiu st. v. a. c. la 1 oră d. a., în cimitirul bisericii gr.-or. din loc. Fie-i țărâna ușoară! Rășinari, la 5 Maiu 1914. Jalnica familie.

Cât pricepe și un țaran. Țăranul George Gârde din Aciua, a lăsat prin testament școalei române din satul lui o avere de 42 mii coroane. E de însemnat că Gârde eră analfabet, adevărat nu știă scrie și celi și văzând el cât e de greu a fi neluminat a gândit să-și ajute școala a lumina cel puțin pe alții.

La reuniunea meseriașilor români sibieni, au fost primiți următorii membri ordinari: Petru Simtion (orig. din Sibiu, fiu de econom), sod. zidar; Ilie Droc (orig. din Rășinari, fiu de rotar), Gerasim Munteanu (orig. din Ruși, fiu de econom) sociali franzelari; Maximilian Macarie (orig. din M.-Ugra, fiu de învățator) ospătar, (fost comerciant), Alex. Nandrea (orig. din București-România, fiu de econ.), Nicolae Morariu (orig. din Cămpeni, fiu de econ.), Alexandru Gligor (orig. din Bistra, fiu de econ.) și Nicolae Joldiș (orig. din Sâmbodol Valea Verde, fiu de econom), toți sodali croitori; Ioan Florea (orig. din Tapu, fiu de econom) și Solomon Solomon (orig. din Spring, fiu de econom, cu 2 clase gimnaziale), sociali masari. Intre membri ajutători cu taxa de 4 cor. anual au binevoit a se înscrie dl Stefan Moga, magistrul farmacist și Dr. Ioan Crețu, funcț. la banca de asigurare.

Teatru românesc în Sibiu. „Reuniunea sodalilor români din Sibiu“ va reprezenta Duminică, la 18-31 Maiu 1914 în teatrul orașenesc din loc, în favoarea fondului Aurel Vlaicu și al darurilor de Crăciun pentru săracii noștri: I. „*Un accident curios*“, comedie în 3 acte de C. Goldoni, localizată de M. Aegea. Persoanele: George Marcu, negustor bogat; dl Dumitru Axente; Aneta, fata lui; d-na Ana Axente; Mișu Moroianu, rentier; dl Aurel Popoviciu; Constanța, fata lui; d-șoara Geni Roman; Radu Graur, sublocotenent; dl Miron Neagu; Maria, cameriera Anetei; d-na Mărioara Duca; Dumitru, servitorul lui Graur; dl Macedon Corfariu. II. „*Cum povestează o bunică*“, dialog de St. Braborescu, predat de d-na Axente și Cornel Axente. III. „*Conul Leonida față cu reacțiunea*“, farsă într'un act, de I. L. Caragiale. Persoanele: Conul Leonida, pensionar; dl Aurel Ștefan; Coana Eftimița, consorta lui; dl Dumitru Axente; Safta, slujnica lor; d-na Mărioara Duca. Prețul locurilor: Loge parterre, 3 pers. 4 cor. 50 bani; Loge parterre, 4 pers. 6 cor.; Loge parterre, 5 pers. 7 cor. 50 bani; Loge rangul I., 4 pers. 8 cor.; Loge rangul I., 3 pers., 6 cor.; Loge pentru onorațiori 12 cor.; Loge rangul II., 3 pers. 4 cor.; Loge rangul II., 4 pers. 5 cor.; Loge rangul II., 5 pers. 6 cor. 20 bani; Un loc în balcon rând I. 2 cor. 50 bani; Loc în balcon rând II. și III. 1 cor. 50 bani; Loc în balcon rând IV. și V. 1 cor.; Cerce, 4 rânduri dela început 2 cor.; Stal, dela rândul al 5-lea

1 cor. 50 bani; Parterre numerizat 1 cor.; Loc de stat în parterre 80 bani; Loc de stat în parterre pentru militari și studenți 60 bani; Galerie numerizat, rândul I. 1 cor.; Galerie numerizat, rândul II. până la cel din urmă 60 bani; Galerie, loc de stat 40 bani. Biletele se pot procura dela Librăria arhidiecezană, începând de Marți, 13/26 Maiu a. c. Intre acte cântă muzica orașenească diferite arii naționale. Casa deschisă la 6 ore. Inceputul la 7¹/₂ ore seara precis.

Lupta femeilor pentru drepturipolitice. Să nu ne mire, când vom ajunge timpuri, în cari bărbatul să stea acasă să facă de mâncare, să legene copiii și să facă alte treburi de-ale gospodăriei, iar femeia să meargă la cafenea, prin adunări și prin alte părți, unde se pun treburile țării la cale. Femeia va merge pe stradă cu gazeta în mână făcând politică, iar bărbatul în urma ei va veni cu căruciorul du copiii... Cam așa prevestesc semnele vremii, dacă n'am cunoaște slăbiciunile femeiești, când e la adevărat. S'a scris de mai multe ori despre englezoaice, ce luptă duc ele acolo în țara lor, pentru ca să își câștige dreptul de vot. Au ajuns până acolo de au făcut revoluție și au bombardat cu pietri pe miniștri țării. Acum mai nou primim știrea că Vinerea trecută toate aceste femei, cărora le zic sufragete, s'au intrunit într'un mare congres în capitala Italiei, în Roma, unde au pus treburile lor la cale, hotărând despre multe lucruri, pentru cari au să lupte în viitor. Sărmanii bărbați, ce-i mai așteaptă...

Graiul vremii. În anul trecut săteanul Ioan Morariu din Șicula a fost chemat înaintea judecării împreună cu alți săteni, pentru o pricină de-a lor. Pretorul i-a silit să plătească fiecare câte 2 coroane pedeapsă. — Ajungând în curte țăranul Morariu, năcăjit pentru pedeapsa ce le-a dat-o din lucru de nimica, ar fi zis: Pentru sărmanii Români nu există dreptate în Ungaria. Ar fi vremea să vie odată craiul Carol să facă dreptate sărmanilor Români. Graiul țăranului acesta e graiul vremii....

Pretorele a auzit ce a zis omul nostru și la parât la procurorul din Arad. Acesta la dat în judecată pe motiv de agitație contra statului. „Cine știe dacă nu va infundă temnița și omul acesta ca atâția alții, cari au fost pedepsiți pentru câte-o vorbă ce nu le-a convenit îngâmfăților pretori și solgăbirai. Asta e pacea guvernului Tisa....

O înmormântare jalnică. Ni se scrie: Duminică în 24 Aprilie am luat parte la înmormântarea tinerei și nobilei preotese Rozeta Zaharia, soția mult intristatului soț a preotului Bartolomeiu Zaharia din Ludișor. Oh! crudă moarte cum ai răpit-o așa de curând dintre noi! Nu ți-a fost milă de cei 7 copilași rămași acum orfani!? Cu o zi înainte de moarte toți o știam sănătoasă, alergând voioasă la lucrul câmpului, dar iată că a doaua zi s'a răspândit ca un fulger trista veste că iubita noastră preoteasă, mama noastră bună, nu mai este între cei vii. ne-a părăsit pentru totdeauna! N'a fost persoană care a cunoscut pe fericita defunctă, și care să nu fi vărsat lacrimi auzind de moartea ei prea timpurie și rar e dat unui muritor să vadă atâta jale și durere în jurul unui sicriu. Am văzut, iubii cetitori, pe desperatul soț rămas ca preot așa de tinăr în statul văduviei incunjurat de 7 odrasle, cel mai mare de 10 ani, iar cel mai mic abia de vr'o câteva zile. Plângeam cu toții și ne întrebam: Doamne, cine va

mai îngirji de aici înainte de acești mititei, cari sunt așa de cruzi încât nici unul nu-și poate da seamă că ce pierdere mare au avut prin moartea iubitei lor mamă?

Actul înmormântării l'au săvârșit preoții: V. Literat, Șofron Mogoș și Grigorie Chialda. Părintele V. Literat a rostit o prea frumoasă predică funebrală în care a arătat calitățile deosebite ale răposatei ca mamă de familie, econoamă de model etc. *Un parohian.*

Cele „10 porunci“ ale Japonezilor. Marea gazetă americană „Daily Mail“ publică cele „10 porunci“, pe cari copiii japonezilor le învață în toate școalele. Ele sunt următoarele: 1. Temeiul virtuții este fidelitatea (credința). 2. Impresoară cu răvnă părinții tăi și gândește-te totdeauna la iubirea și ajutorul ce ți-au dat. 3. Frații și surorile, ca părtași ai unei familii, să se iubească și să trăiască în pace și înțelegere. 4. Lucrează și pentru de-aproapele tău; încurajază pe omul bun și descurajază pe cel rău; iar pe amici și pe străini să-i tratezi la fel. 5. Să nu mințesti. 6. Dacă înveși trecutul, înțelegi timpul cel de față. 7. Când vezi oameni prigoniți de soarte fii prietenos cu dânsii și pe cât se poate simțește și tu cu ei împreună. 8. Boala cum se zice, se naște prin gură; bagă de seamă ce mănânci și ce bei. 9. Curajul și ambițiunea nobilă să le păstrezi chiar și în împrejurările cele mai grele ale vieții. 10. Grijește ca sfaturile străbunilor, privitoare la țară și în casa părintească să fie totdeauna respectate.

Cutremur de pământ. Miercură trecută 13 Maiu n. c. seara între orele 8 și 9, s'a simțit în jurul Budapestei un scut cutremur de pământ, în urma caruia s'a dărâmat mai multe hoare, iar obiectele din casa s'au mișcat dela locul lor. În locuitorii aceluia ținut a intrat o groază mare, mai cu seamă aducându-și aminte de nefericirea din Sicilia.

Cum ajută „Banca generală de asigurare“ pe cei nenorociți. Suntem rugați din partea unui țăran de ai noștri a publica următoarele: Onorata direcțiune a „Bancii generale de asigurare“ în Sibiu. Vă mulțumesc, Domnilor, că după ce mi-a ars casa în 3 Maiu, D-Voastră îndată ați trimis pe prețuitorul D-Voastră, care împreună cu fruntașii satului nostru mi-a stabilit în bună înțelegere paguba de foc și D-Voastră fără nici o amânare și fără detragere mi-ați și plătit suma de despăgubire. — Căci recunosc, că după ce mi-a ars casa în 3 Maiu și și prețuirea ați făcut-o în 10 Maiu, iar banii i-am căpătat la mână în 15 Maiu de sigur nici o altă bancă de asigurare nu mi-ar fi putut plăti paguba atât de repede și în bună înțelegere cu fruntașii satului nostru, așa cum ați făcut-o D-Voastră. Vă rog să mă primiți și mai departe ca asigurat al D-Voastră, căci acum simt că D-Voastră aveți singura noastră bancă de asigurare, care într'acevăr poartă la inimă șoarta poporului, care să asigure la D-Voastră. Voi stărui și eu din parte-mi, ca ai noștri să se asigure toți la D-Voastră, ca să vă întăriți mai departe și să puteți veni ca și mie totdeauna într'ajutorul oamenilor noștri păgubiți de foc. Șaldorf, 15 Maiu 1914. *Gligor Boțoman.*

Într'acevăr, asta e foarte frumos, cum ajută „Banca generală de asigurare“ pe cei nenorociți în caz de foc. Aceasta ar trebui să încemne pe toți oamenii noștri să se asigure contra focului, pe viață etc.

Expoziție pentru lucru de mână în România. În ziua de 5 Maiu v. a. c. s'a deschis la Casa Școalelor în București, str. Carl Lueger 26, Expoziția lucrărilor naționale, executate în atelierelor înființate prin sate. La această expoziție se află, pe lângă diferite stoffe de rochii, haine, costume, etc. și un mare număr de ii și bluze naționale lucrate cu diferite motive, copiate după modelele vechi. Deasemenea produsele atelierului Doamnei O. Moisil din București, compuse din jucării de papier-maché, animale și tipuri naționale artistic lucrate. Toate obiectele expuse sunt de vânzare. Expozițiunea va fi deschisă până la finele luni Maiu. Orele de vizitare 10—1 a. m. și 3—6 p. m.

Comasația la Ocna a fost zădărnicită pentru anul acesta. E lungă povestea comasației de pământ la Ocna-Sibiului! Sunt 13 ani de când s'au făcut încercări de comasare, însă proprietarii români au pornit proces împotriva ei. Ei au reînnoit necontenit procesul, prin apelări la tribunal, apoi la tabla regească și în urmă la curie. Nădăjduiau Românii noștri că vor zădărnici comasația, care numai spre folosul lor nu se făcea, — și ca să fie și mai siguri și-au luat ca apărător al cauzei lor chiar pe dl *Dr. Iuliu Maniu*, cinstitul nostru fruntaș. Ostenele lor n'au dat alt rod, decât ca comasarea a fost încontinuu amânată până anul acesta. În luna Februarie din anul acesta curia din Budapesta a pus capăt procesului, și astfel comasația era pe cale să se facă. Pe toamnă se spera, că locuitorii din Ocna își vor avea pământul, împărțit prin comasație. Se bucurau mult unii străini pentru înfăptuirea comasației.

Însă ce s'a întâmplat? Într-o noapte din zilele trecute niște oameni necunoscuți au pătruns la primăria din Ocna, unde se pastrau planurile de comasare toate gata, le-au luat și au ieșit cu ele în câmp unde le-a dat foc la toate, rămânând din ele numai scum de hârtie. Planurile de comasație, pe cari un inginer era gata să le înfăptuiască în curând, au costat foarte mult: 100,000 (o sută de mii) coroane. Acum e vorba să se pregătească altele noauă, cari, după cât s'a socotit vor costa 108,000 (o sută și opt mii) de coroane. Acestea ar putea fi gata cel mult într'un an de zile. Până acum nu s'a dat de urma celor ce au ars planurile de comasație, iar despre cei trei oameni, cari au fost deținuți, nu s'a putut dovedi nimic până acum.

Din cele de mai sus vedem, că domni străini pripășiți prin Ocna, iute-iute au făcut socotelile: cât vor costa planurile cele nouă! Noi credem însă, că poporul s'a săturat de comasație și nu se va mai învoi așa ușor la astfel de lucruri....

La ședința literară a 5-a a Reuniunii meseriașilor sibiieni. ce se va țineă Joi, în 23 Maiu n. 1914, la orele 8 seara, va prelege distinsul nostru cântăreț de operă, dl *Ionel Crisan*, tratând despre arta cântării.

Tuturor spre știre. Dela magistratul orașenesc din Sibiu primim o scrisoare mai lungă, din care extragem următoarele: Clubul automobileților din Budapesta aranjează o călătorie prin Ardeal în zilele dela 24—31 Maiu st. n. Și fiindcă în Sibiu automobileții sosesc la 29 Maiu (toamnă într'o zi de târg), se atrage atenția populației de către Tâlmăciu, Avrig și spre Făgăraș, și Vineri 29 Maiu n., acești automobileți — vr'o 40 cu totul — pleacă din Brașov la 5 ore dimineața și vor ajunge la Sibiu între ciasurile 6 $\frac{1}{2}$ —7 $\frac{1}{2}$ dimineața. De aceea e cu cale, ca până în acest timp totii oamenii, ce vor veni la

târg în Sibiu, să fi ajuns deja în oraș. Târgul de bucate se va țineă pe Piața gării, fiindcă peste Piața Habermann vor trece automobilele, apoi pe strada Șaguna spre Podul Cibinului către Turnișor, Cristian, Săliște etc. Toate stradele Sibiului susnumite vor fi închise pentru umblarea cu carele între ciasurile 7 $\frac{1}{2}$ —8 $\frac{1}{2}$, având a se face comunicația prin stradele dinprejur. De aceea e mai bine, dacă până la acest timp oamenii vor fi ajuns deja în oraș și în târg.

ECONOMIE

Peronospora și stropitul viilor.

Unul dintre cei mai mari dușmani ai viilor este peronospora, numită în graiul poporului și „pârlitură“. Peronospora nu nimicește numai frunza și strugurii, ci totodată vatămă și lugerii cei tineri, cari apoi în anul următor nu ne mai pot da roada așteptată.

Peronospora este un burete foarte mic, care se aseamănă cu înfloritura de pe pâine. Dacă ar fi numai câte unul la un loc n'ar putea să facă nici o stricăciune. Fiind însă cu milioanele, ei pricinuesc vierilor pagube dintre cele mai mari.

Ca toți bureții, așa și peronospora, se înmulțește mai tare, când sunt ploii multe peste vară. Deaceea vedem, că viile să pârlesc după câte-o ploaie. Și mai tare să pârlesc viile în anii cei ploioși. În anii secetoși numai rar se întâmplă să vedem vii pârlite.

Sporii sau ouăle de prăsilă ale peronosporii stau peste iarnă în frunzele de viță căzute încă din toamnă jos pe pământ. Primăvara venind în atingere cu căldura, cu aerul și cu umezeala, se clocesc, adică se sporesc și prin suflarea vântului se ridică în sus și se așează în dosul frunzelor celor noauă, unde se pot vedea presărați ca niște praf de zăhar. Aci așteaptă timpul pentru a doaua înmulțire, care se întâmplă în urma unei ploii calde. De aici apoi credința, că viile se pârlesc când ploauă cu soare.

Peronospora atacă și nimicește părțile verzi ale viilor, începând de primăvara până toamna târziu. Împotriva acestui dușman al viilor, oamenii întrebunțează o amestecătură făcută din piatră vânăta, var și apă. În piatră vânăta se află o parte care este otrăvicioasă și ar putea să strice vițelor de vie și strugurilor, de aceea o amestecăm cu var. Acesta nimicește otrava care se află în piatră cea vânăta și rămâne în putere numai partea care omoară sporii bureților. Tot varul este, care inchiagă sau strânge și ține pe frunze și pe struguri stropii imprăștiți cu ajutorul proaștei sau stropitoarei.

Când sporii bureților numiți peronospora, în urma unei ploii încep să se înmulțească și să dea navală asupra frunzelor și strugurilor, dacă am stropit la timp, adică înainte de ce s'ar fi dezvoltat, ei dau de materia, care, în loc să-i hrănească îi omoară. În felul acesta am mântuit viile de pârlitură. Stropitura, ce am face după dezvoltarea bureților nu mai ajută nimic.

Pentru un jugăr de viie, în care ar fi cam 6000 de vițe, ne trebuie 300 litri de materie, care la stropirea întâiu trebuie făcută de 1%, adică la 100 litri de apă 1 chilogram piatră vânăta și un chilogram var nestins, sau 2 chilogram var stins. Pentru stropitura a doua și a treia, materia se face de 2%, la 100 litre de apă 2 chilogram piatră vânăta și 2 chilogram var

nestâns sau 4 chilogram var stâns. Cu 100 litre de materie putem stropi 1000 de vițe și trei stropituri ar costă cam 5 cor.

Amestecătura de piatră vânăta, var și apă se face așa: Punem într'un vas 100 litre de apă, din aceasta luăm 5—10 litre într'alt vas și cu ea subțiem varul până se face ca laptele. În vasul cu apa curată punem piatră vânăta legată într'o bucată de pânză, așa însă, ca să nu ajungă pe fundul vasului și o lăsăm până se topește. Luăm apoi vasul cu laptele de var și prin o sătă strecurăm varul în apa în care s'a topit piatră cea vânăta, amestecând bărbătește, ca toate părțilele varului să se amestece cu părțilele dela piatră vânăta.

Materia pentru stropit astfel pregătită o lăsăm să se așeze. Dacă apa rămâne deasupra limpede, e semn că materia e bună, la dinpotrivă, mai adăugăm puțin lapte de var.

O altă probă se poate face și cu hârtia de *lacmus*, care se poate cumpăra din orice apotecă, câteva fășiute pentru 4 bani (filieri). Luăm o fășiută, care e de culoare roșie și o înmuiem în materia pregătită; dacă hârtia se învinețește, e semn că materia e bună și putem stropi, altcum, trebuie să mai adăugăm puțin lapte de var.

Pentru stropire sunt anumite proaște, cari costă 16—26 coroane una. Înainte de a umplea proașca amestecăm bine materia și o străcurăm prin sătă, ca să nu treacă în proașcă năsip sau alte gunoaie, cari pot să împiedece stropirea.

Când stropim, stăm departe de vițe, așa ca pe frunze și pe struguri să ajungă numai ca un fum de roață și nicidecum să nu se vadă picături mari sau doar chiar să curgă de pe frunze. Stropitura rău săvârșită nu e de nici un folos. Accia cari stropose cu mătăuzul ori cu spoitorul, se înșală pe ei. Sunt „scumpi la țărițe și ieftini la faină“. „Pentru un cârnaț pierd o slănină.“

Fiecare viță o stropim de jos în sus și de toate părțile, așa, ca nici o frunză și nici un strugur să nu rămână nestropit.

Stropitul întâiu se întâmplă înainte de înflorirea strugurilor, când lugerii sunt de 20—25 cm. și anume cam pela sfârșitul lui Maiu. Mai bine ceva mai curând decât cu o zi prea târziu. Întârzierea de o zi poate să ne strice tot rodul. „După ploaie căpe-neag“ nu mai e de nici un folos.

Stropitul a doaua oară urmează după înflorirea strugurilor, pe la sfârșitul lui Iunie și a treia oară la începutul lui August.

Cina de astăseară o poți lăsa pe mâne, că o vei afla. Stropitul viilor de-l vei lăsa de azi pe mâne, să știi că la toamnă vei rămâne cu punga sleită. Apoi „plânge-te că n'ai și nu-ți da Dumnezeu“.

Ca lucrul să nu ne fie zadarnic, să stropim pe timp când nu bate vântul, dimineața și după amiază și nu pe timp ploios.

Ne-am bucură, dacă frații viieri ar urma sfaturile date aci. Timpul pentru stropit e aproape și nu mai e vreme de întârziat. Anul trecut poate să fie de învățătură pentru toți accia cari cred, că și așa va da Dumnezeu. Dumnezeu ne dă, dar noi trebuie să ne rugăm și să lucrăm.

Trebunțele din timpul de față sunt mari și de multe feluri. E de lipsă dar, ca și venitele să le mărim și să le înmulțim. Aceasta o putem face, numai dacă lucrările noastre le săvârșim cu istețime și priecere.

Spre știre.

Din cauza ploii și a vărsărilor de apă, întâmplate Mercuri, în dimineața de Joi n'am primit chipul, fiindcă n'a sosit nici un tren cu poșta la vreme. Tot asemenea a fost și Vineri. Acesta este motivul, că foaia de acum s'a expedit numai Sâmbătă, pentru ceea ce cerem scuză cetitorilor noștri.

Aviz.

Foaia nu o putem da pe așteptare, fiindcă aceasta ne prea îngreunează purtarea socotelilor pentru cari nu plătesc la vreme. De aceea să nu se supere ceice ne-au cerut amânare de plată, iar noi nu le-am putut împlini dorința. Purtarea la astfel de socoteli, cu sutele de restanțe, ne-ar încurcă și îngreună administrația din cale afară de mult.

Toți abonații, când trimit bani sau alte scrisori, sunt rugați a ne scrie și numărul de pe fașia sub care primesc foaia. Asta e de lipsă pentru orientarea noastră asupra mai multor lucruri.

Numeri de probă din foaie se trimit la dorință oricui. E de ajuns a ni se scrie pe o carte postală numai adresa cum se cade a celuice dorește numeri de probă. Pe abonații cei vechi îi rugăm să stăruiască în cercul cunoscuților lor, ca cât mai mulți să aboneze „Foaia Poporului“, care e cea mai veche și mai bună foaie populară.

Fiecare abonat vechiu va face bine să câștige măcar un abonat nou, ca astfel înmulțindu-se abonații foii, să o putem face tot mai bună, spre ciuda acelor, cari vreau să ne înfrice cu procese și noua lege de presă. Bani se pot trimite și la oaltă cu un singur mandat (utalvány), numai adresele să fie toate bine scrise și descusate. Toți abonații cei noi primesc în cinste și câte un *Căilindar de părete*, care e frumos tipărit în color și cu mai multe chipuri.

Abonarea foii se poate face cu începutul la fiecare lună. Pe o jumătate de an costă 2 cor. 20 bani, iar pe un an 4 cor. 40 bani.

Poșta Redacției și a Administrației.

Abonatul 7511. Dumineca nu poți primi un astfel de post. Acolo să cere o persoană cu carte mai multă.

Todor Zdraba, 3/51 Feld. Comp., Ljubuski, Herzegovina. Noi nu putem ați reco-

mandă momentan un negustor român de slănină. Dar punem adresa Dumnitale aci în foaie. Poate se află vr'un Român, care ar vrea să trimită slănină în părțile D-Voastră. Acela îți va scrie.

Abonatul 11298. Am cetit cu durere cele scrise. Dar bine ai făcut, că ne-ai scris. O să le spunem ocazional, fără a le împlini dorința: că de unde am aflat? — Ne-ar plăcea, însă, să știm: Dumneata cum ai învățat carte? Amintești, că „n'ai învățat în școală“, — pe când scri-soarea e destul de frumoasă.

L. G. în Târgoviște. Am primit scrisoarea și cetit frumoasele cuvinte cu privire la procesul nostru. — Îți înțelegem de altcum și dorul Dumnitale de căminul părintesc. Cele trimise nu se pot însă publica. Poate cu altă ocazie, mai încearcă.

Abonatul 6129. Noi nu te sfătuim a ceti așa ceva. Un suflet curat românesc numai se otrăvește prin o astfel de lectură.

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e după calendarul vechi).

- 11 Maiu: Luna, Șeica-mare, Vinga.
- 12 Maiu: Bozovici, Cal, Canija-mare, Papoț, Retișdorf, (comitatul Târnavamare.
- 13 Maiu: Huedin.
- 14 Maiu: Năsăud.
- 15 Maiu: Hunedoara, Olpret, Sâmbăta-de-jos, Timișoara, Uzon.
- 16 Maiu: Ighiu, Mociu.
- 17. Maiu: Mihes, Zeteleaca.
- 18. Maiu: Budapesta, Gyoma, Monor, Silinghia.
- 20. Maiu: Bioziod, Cagu.

Prețul bucatelor

În SIBIU la 19 Maiu st. n.

Grâu	Cor. 20.80 până 22,— de hectolit
Șăcară	—
Orz	9,20 „ 10,40
Ovăz	6,40 „ 6,80
Cucuruz	11,60 „ 12,—
Cartofi	4,50 „ 5,50
Fânol	20,— „ 22,—
FĂINĂ Nr. 8	41,20 „ 41,20 la 100 chilo
„ 4	40,40 „ 40,40
„ 5	39,60 „ 39,60
Slănină	160,— „ 169,—
Ușoare de poro	160,— „ 164,—
Său brut	50,— „ 58,—
Său de lumini	84,— „ 84,—
Său de lumini totid	104,— „ 104,—
Săpun	66,— „ 70,—
FĂN	6,40 „ 8,—
Lemne de foc neplătite	8,— „ 9,40 la met. cub
„ „ plătite	7,20 „ 7,70
Spirit rafinat	2,12 „ 2,12
Spirit ordinar	2,28 „ 2,28
Carno de vită pentru supă Cor.	1,12 până 1,60 la chilo,
„ „ friptură	1,60 „ 1,80
„ „ vitel	—,80 „ 1,80
„ „ poro	1,40 „ 2,—
Onă 10 bucăți	—,50 „ —,57
Un pătrar de miel	—,90 „ 2,50
Carno de cal	—,80 „ 1,20

In BUDAPESTA 20 Maiu n. st.

Grân de Tisa 78 chilo Cor.	14,05 până 14,20	la 50 chilo
„ „ 79	14,07	14,30
Șăcară	10,87	10,62
Orz	7,60	8,—
Ovăz	7,85	8,50
Cucuruz	7,35	7,50

Prețul banilor în 20 Maiu n

	cumpărat:	vândo
Galbeni	Cor 11,30	11,2
100 Lei, hârtie	94,10	94,60
100 Lei, argint	90,—	94,10
Lire turcești, aur	21,40	21,65
1 funt șterlingi englezești	29,80	24,05
100 marce, aur	117,15	117,60
100 hârtie	117,15	117,60
Napoleon	19,04	19,16
100 Ruble rusești, hârtie	252,—	253,25
100 „ argint	242,—	245,—

Editura și tiparul „Tipografia Poporului“
Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Loc deschis.

Aviz către publicul român! Cunos-când multele lipsuri ale poporului nostru dela sate, am deschis în Budapesta un Birou de informații ca în felul acesta să stau în ajutorul publicului român în oricare afacere ce se ține de Budapesta.

Dau informații referitor la rugărilor înaintate ministeriului ori Curiei, Urgez rezolvarea lor și rog rezolvare favorabilă. Mijlocesc împrumuturi ieftine pe amortizare și vânzări de moșii și păduri.

Cine vrea să-și cumpere locomobile, motoare, moară, mașini de îmblătit mânăte cu lomobil, cu motor, cu cai ori cu mână, mașini de sămănat grâu, de cosit grâu ori iarbă, pentru adunarea fânului ori despoi-rea cucuruzului, pluguri etc. să-mi scrie mie căci gratuit îi recomand fabrici de unde își poate cumpăra toate aceste în rate și cu prețuri mai ieftine ca la agenturi jidovești. Scopul meu este ca țărânul Român să-și cumpere marfă bună din mână primă și cu garanță mare. Să vă feriți de firme cari nu sunt fabrici, să vă feriți de agenți jidovi căci vă înșală.

Vă recomand o invenție nouă: o morișcă cu 2 petri și sită mânăte cu mână care face 100 kg. faină la zi. Pre-țul e 320 Cor. pe rate.

La dorință trimit gratuit planuri de mori și catalog ilustrat despre toate recvi-sitele economice. Cu stimă: L. Olariu, Budapest, II., Margit-körut 11.

M. Z. 5004/1914.

1813

Publicațiune.

Din partea magistratului orășă-ness din Nagyzeben se anunță, cămă examennul viitor în cetit și scris a persoanelor, cari după legea nouă vor avea drept de vot pentru alegerea deputaților la ca-meră, se va ținea Sâmbătă, în 23 Maiu n. a. c., începând dela 6 ore după amiază.

Înștiințări la examen sunt a se face pe lângă numirea ocupației, a locului de naștere și zilei nașterii, ca și locuinței, în scris sau personal, până la ziua examenului la 12 ore p. m. în cancelaria vice-notarului ma-gistratual Gustav Conrad.

Ca termin ultim de examen s'a luat în prevedere o zi din săptă-măna viitoare. Terminul ultim de înștiințare e Mercuri, în 27 Maiu a. c., la 12 ore după amiază.

Nagyzeben, în 19 Maiu 1914.

Magistratul orășănesc.

Săpunul de lapte de crin Steckenpferd

al lui Bergmann & Co., Teschen a/Elbe

se bucură de cea mai mare simpatie și răspândire pretutindeni, mulțumită efectului său și de cel mai bun și recunoscut mijloc în contra păstrucilor și de cel mai nelătecut întru susținerea unei îngrijiri raționale a pielii și a frumuseții.

Mil de scrisori de recunoștință stau la dispoziție Premiul de mai multe ori Piti precauti la cumpărare și să se observe aprint la marca „Steckenpferd“ și la firma deplină Se poate câștiga (3 80 fil.) în farmacii, drogerii și parfumerii etc. Asemenea se recomandă și probata cremă de crin „Manera“ (3 70 fil. per tubă), care este de un efect minunat întru susținerea mânilor la dame în stare gingașe. 1629

Boltă de arândat.

Intr'un orășel din comitatul Si-biului cu o împrejurime foarte întinsă și la poziția primă din loc, cu o în-vărtire mare aneulă și viitor sigur, — din csuze familiare și în urma între-prinderii altei afaceri, se dă în arândă o boltă. — Local mare și magazin mare. Cei interesați să se adreseze la administrația acestui ziar sub nu-mirea „Altă ocupație“, de unde scrisorile se vor trimite respectivului.

Negustători cu ceva capital își pot croi un viitor dintre cele mai sigure.

1728

S'a pierdut o iapă

neagră și 1 cărlan roșu, de 2 ani, cu o stoa albă în frunte, semnul o cheie. Cine știe ceva binevoiască a înștiința pe păgubașul proprietar Ioan Părău din Turnișor (Kistorony) lângă Sibiu.

Motor de benzin

pentru îmblătit, cu 8 puteri de cai, dimpreună cu toate cele de lipsă la motor. în stare bună, se află de vânzare la Aruz János, Székely-Zombor. 1813

O mașină de îmblătit

cu benzin, 12 puteri de cai, în stare bună; apoi o mașină de sămănat grâu, nouă, na lucrat nime cu ea, sistem nou, precum și o grapă de grăpat livezi, se află de vânzare la Ioan Stoia și soții în Colun (comit. Făgăraș). Din cauza unor neînțelegeri se vând cu preț redus, altcum toate ca nouă. 1811

Pastă de dinți

KALODONT

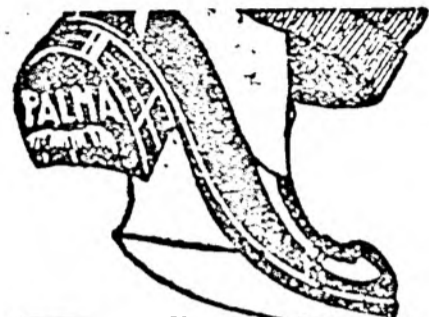
Apă de gură

Căsătorie fericită.

Un tânăr meseriaș, în etate de 26 ani, cu purtare foarte bună, om vrednic, de statură mijlocie, așezat într'un orașel cu gară pe linia ferată principală din Ardeal. Are și avere. Meseria aduce venit curat lunar 300 cor. sigur. Din lipsă de cunoștință caută pe calea aceasta cunoștința unei d-șoare spre a se căsători. Să cere, ca respectiva să fie bună econcamă, și să aibă și zestre.

Scrisorile să se trimită la administrația „Foaia Poporului” sub literile „A. I.” de unde se vor trimite respectivului. Discrețiunea e chestie de onoare.

Dentist

Virgil Muntean

SIBIU

Str. Urezului (Reisbergasse) 17

Pune dinți

în cauciuc și de aur cu
— prețuri moderate —

O prăvălie de închiriat

precum și diferită marfă să vinde cu 2—3000 cor. în bani gata. Tot acolo să pot căpăta vinuri fine, licheruri, rachiuri de 6 ani fierte în căldări mici ca de drojii, piersăce, silvoriuri cu litra și cu butoiu pe lângă prețuri ieftine,

Ioan Aranyosi

Sibiu, Strada Gușteritei Nr. 11.

Mare succes

cu inseratele în „Foaia Poporului” unde sunt cetite de mii de persoane de pretutindena din toate țările și din toate cercurile sociale, atât inteligentă cât și popor.

De aceea „Foaia Poporului” este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru ocuparea sau căutarea unui post, apoi pentru vânzări, arandări, cumpărări, deschideri de prăvălii și alte instituțiuni, cum și anunțarea a tot felul de mărfuri și articole ce trebuiesc persoanelor singuratic sau în familie. — Informații asupra prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația
„FOAIA POPORULUI”

Moșie de vânzare.

La „Timișana”, institut de credit și economii în Timișoara, să află de vânzare, pe lângă condițiuni foarte favorabile, o moșie de 100 jugăre pământ arător.

1907

Scrierile lui

Emanuil Suciu:

1. „Nunta Țiganului”, comedie originală . . . 60 b.
2. „Țiganul în căruță”, dialog în versuri, ediția III. 30 „
3. „Sara pe uliță”, tablou dela sat, ediția a II-a . 20 „
4. „Țiganul cătană”, comedie originală într'un act ediția a IV-a se va da la tipar . . . . . 30 „
5. „Țiganul la vânat”, comedie originală în două acte, scrisă în versuri . 40 „
6. „Țiganul la târg”, dialog ediția a II-a și Toastul lui Pamfilie . . . . . 30 „

Broșurile acestea se pot procura dela Librăria Foli Poporului, precum și dela autor în Măgărel u. p. Szent-ägota (Nagyküküllö m.) trimițând înainte prețul broșurilor, pentru singuratic în mărci postale, pentru mai multe în bani, plus 5 bani porto postal, după fiecare broșură. Cu rambursă nu se trimite.

Casa

Din Berggasse Nr. 5 cu loc mare de zidit, cu două fronturi în stradă **se vinde** cu totul sau în parte.

Propuneri verbale sau în scris se primesc în aceeași casă, etagiul I.

1901

Cine folosește zilnic și consecvent Odol, întrebunțează după a noastră cunoștință de azi, cel mai bun mijloc pentru dinți și gură. Prețul: sticlă mare K2—mică 1-20

Invățăcei

pentru măsurit și zidărit, se primesc, pe lângă condiții avantajoase, la Nicolae Cornea, întreprinzător de zidiri Săliște (Szelistye, Szebenm). 1904

Anecdote

de

Teodor V. Borza

Prețul 80 bani.

Se pot procura dela
Administrația
Foaia Poporului

Editura:
Foaia Poporului

Editura:
Căldarul Poporului

TIPOGRAFIA POPORULUI

Strada Măcelarilor 12 □ SIBIU □ Fleischergasse Nr. 12

execută grabnic tot felul de tipărituri

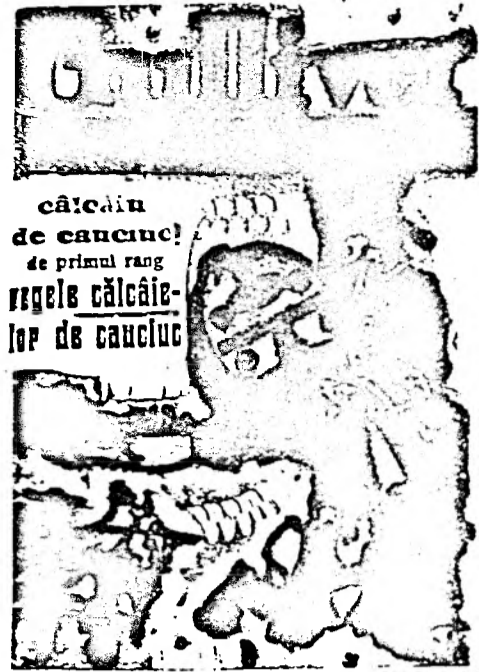
□□□□□ pe lângă prețurile cele mai moderate □□□□□

iar în Librărie se află o foarte bogată alegere de
Ilustrate □□□□□
pentru toate ocaziunile

.....
Bilete de vizită
în cel mai modern stil

.....
Mării de epistole
în diferite prețuri și calități

.....
Bilete de logodnă
Bilete de cununie
dela cele mai simple până în cele mai fine

călcăiu de cauciu! de primul rang regele călcăielor de cauciu

Enorm de ieftin fiindcă e făcut din cauciu

Nu uita

stimatelor cetitor, — la comanda sau tot felul de alte comenzi făcute în urma unui inserat cetit în foaia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai cetit în inseratul din „Foaia Poporului“.

Senzațiunea ultimă a fabricii de săpun G. Meltzer, Sibiu

SĂPUN Terpentin-Salmiac

Nu e mijloc secret, căci numirea ne spune totul; el ușurează tencinile muncii la spălat și curățarea cu totul albiturile de miazme

SĂPUN pentru toaletă „Marca de aur“ produce ușor spumă și lasă în urmă parfum plăcut

Fabrica de săpun și lumini mână cu abur a lui G. MELTZER, Sibiu înființată la 1848 Prăvălie și magazin, str. Gușteriștil Filiale: Piața mică și str. Cisnădiei

Revânzătorii primesc rabat mare — La cumpărări mai mari se fac și altor persoane cele mai moderate prețuri. Oferte și prețuri curente se trimit la cerere gratis și franco.

O mistuire bună influențează favorabil asupra întregului organism!

Mijlocul cel mai cercat, preparat cu îngrijire din cele mai efective verburii aromatice, care promovează pofta de mâncare și mîslirea fiind totodată și un medicament purgativ alinător de casă, care depărtă înădărbăria urmării iregulare, invită în urma dietei, răcoale, traiului sedentar și funcționarea lenoasă a scaunului d. e. arsurile din stomac, vânturile, îngrămădirea preste măsură de stercor acril în stomac și durerile de spasmiuri este

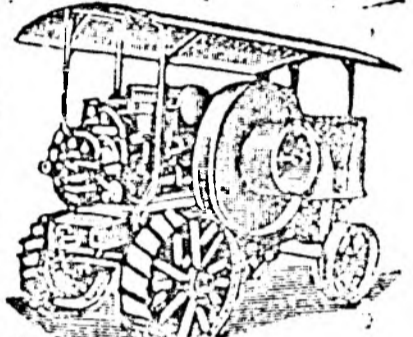
Balsamul D-ului Rosa pentru stomac

Depozit principal în farmacia lui B. FRÄGNER, furnizor de carte c. și r. „La vulturul negru“ Praga, Klein-selte 203. — Colțul dela Nerudgasse.

Expedare postală zilnică 1 sticlă întreagă 2 cor. jum-sticlă 1 cor Expedarea se face prin poștă pe lângă trimiteria banilor înainte, anume: 1 sticlă mică cor. 1-50; 1 sticlă mare cor. 1-50; 3 sticle mari cor. 4-70; 4 sticle mari cor. 8- —, 16 sticle mari 22- servit frâncaze în toate stațiunile austro-ungare. Depozit în farmaciile din Austro-Ungaria. Atențiune! Toate părțile pachetelor sunt prevăzute cu marca scutită prin lege.

Cele mai bune și sigure

Garnituri de imblățit cu motor Mașini pentru zdrobirea petrii Mașini de tălat și crepat lemne

Ușor de transportat dintr-un loc în altul cu motorul propriu Motoare de benzin, gaz și oleu Toate cele de lipsă pentru mori Pluguri cu motor, care se pot folosi pentru transportarea de poveri mai mari KELLNER ÉS SCHANZER BUDAPEST, Kálmán-utca 3. Rugăm a se cere numai informații serioase

Sudovic Ferencz

croitor de bărbați SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12 recomandă p. t. publicului cele mai noue stoffe de primăvară și vară în mare asortiment.

Noutățile

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din care se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquette și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisuri și „Raglam“, cari sa află totdeauna în deposit bogat. Asupra reverențelor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebita atențiune a On. domi preoți și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confecționez un rând complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articole de uniforma, după prescripție croitura cea mai nouă.

Două trăsuri

și doi cai, apoi două părechi de hamuri, căruț pentru un cal, se află de vânzare la Ioan Șerban în Sibiu, Reibachgasse Nr. 18.

Cancelist.

Se caută pentru 1 Iunie 1914 în contuarul (cancelaria) unei fabrici din Bregenz (Austria). Dela respectivul se cere să cunoască în scris și vorbit limba maghiară și germană să fie onest și inteligent. Ofertele să se adreseze sub A. M. 100, la administrația acestei foi.

Restaurațiune românească!

Subscrisul aduc la cunoștință, că mi-am deschis o Restaurațiune și Hală de bere în SIBIU, strada Gării Nr. 8 (vis-à-vis de Franzlăria ȘTEFAN MOGA) unde servesc în orice timp beuturi bune, — bere și vinuri, — apoi mâncări calde și reci, bine pregătite și gustoase. (În fiecare zi la 8 ore dimineața se află gulaș bun.) Oferez prânz și în abonament în restaurațiune sau trimis acasă, pe lângă prețuri foarte avantajoase. Cu toată stima Maxim Macarie, restaurater.

Advertisement for Banca generală de asigurare mutuală „Transsylvania“ including details on life insurance, fire insurance, and financial guarantees.

Advertisement for MOBILE furniture by Emil Petruțiu, featuring a list of services and contact information for Sibiu.

Advertisement for building materials by Carol F. Jickeli, listing various types of stone and plaster.

Carol Albert

croitor pentru bărbați SIBIU strada Faurilor

recomandă p. t. publicului pentru sezonul de primăvară și vară bine sortatul seu depozit de Stoffe indigene și străine pentru pregătirea de haine bărbătești moderne corăspunzătoare la toate pretensiunile. Principiul meu este: Serviciu conștient și neconștient.

Atențiune! Vinuri ieftine

din cercul Sebeșului se vând
cu prețuri moderate; predate loco
gara Mercuria (Erdély-Szerdahely)
Informații la Johann Sturm, Sibiu
Str. O. ezului 17. 1800

Linia

Holland-America Rotterdam

Societate de vapoare
Niederlandă-Americană
Firmă precolată în Ungaria.
In fiecare săptămână circulare între
Rotterdam - Newjork -
Kanada 1520
Cancelaria
Budapest, VII. Thököly-út 19.

ATENȚIUNE!

50.000

părechi
de ghete.
4 părechi de ghete
numai cor 9.—.

Pentru înțelegerea de plată a mai mul-
tor fabrici mari, am fost însărcinat să
vând o mare cantitate de ghete adine
sub preț de fabricare. De aceea eu
vând ori și cui 2 părechi de ghete cu
ginoase pentru domni și 2 pentru dame,
de piele brună sau neagră, galopale, cu
fapt, cu lăța bătă tare cu cui, fa-
sonul cel mai nou, foarte eleg. Mărima
după măsura. Toate 4 părechile costă
numai Cor. 9.— Expedare cu rambursă.
S. URBACH, export de ghete
- Krakau, Austria Nr. 1013.
Schimbul e admis sau banii retour.

Săpunul Margit

de un efect minunat alui Földes
este pentru îngrijirea frumuseții
moderne neapărat de lipsă
El e preparat din cele mai fine sub-
stanțe de plante și scutit de orice alte
sucuri stricătore; având un miros
plăcut, excelent în producerea de zoale
și totodată foarte spornic, de aceea se
și folosește cu plăcere din partea mii
multor familii, fiind recunoscut ca cel
mai bun săpun.

In câteva zile

deșătură de pe față pișturile, petele de
ficat, cojile, zgrăbnițele și curăță porii
fundamental, iar efectul lui sigur face

să dispară

toate neacurățeniile de piele, așa încât
păstrează frumuseța fără defect și fără
urme. Bunul său renume e cunoscut în
toată lumea în delăturarea 1879

PISTRUIELOR

pe care le șterge pentru totdeauna.
Prețul 70 bani. De căpăt în
toate farmaciile și drogeriile. Pe
lângă aceasta și Crema-Margit, fiind
ca necesară, în țigăi 1 cor, 2 cor, și
Puder-ul Margit cor. 1-20. Producătorul:

Coloman de Földes, farmacist Arad.

In Sibiu, se căpăt în farmaciile
la: Carl Fritsch, Guido Fabricius, Gustav
Meltzer, fabrică de săpun și parfume,
J. C. Malnar, Carl Morscher, drogerie,
Carl Müller și Carl Pissel în Agenția
la: V. Fröhlich. In Siburgium la: A.
V. Lingner. In Medias la: Josef Oberth.

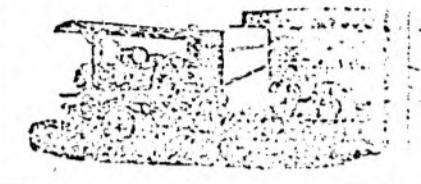
Renume universal

are dintr-un material mare
„Sirena” și copiază stria
de la un american dublu,
într-o cantitate de 100
g. Este un material în-
gust, elastic și rezistent
la apă și la căldură. Este
un material foarte bun
pentru a face guleri, că-
măși, etc. Este un ma-
terial foarte bun și
este foarte rezistent
la apă și la căldură.
S. KOHANE, exp. rt. de clasă
Krakau, Nr. 13.

Motocare

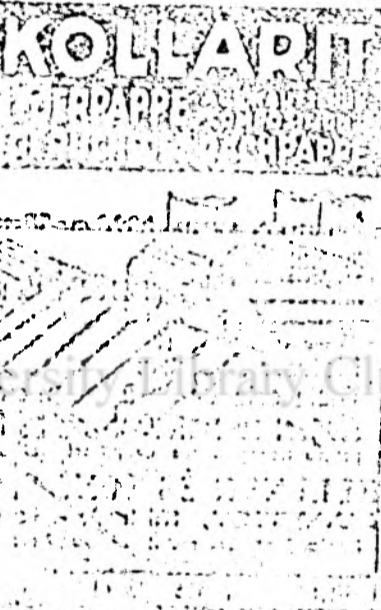
de la boaz n de elaiu
și motocare „Diesel”
Garnituri complete de imblănit.
Mori paletole, de la 200. la sus, cu cilindru.
Iiferează cu prețuri fără concurență
sub conducerea de pătore favorabile.
FERDINAND SALLER,
fabrică de motocare
SIBIU, Strada Franciscanilor Nr. 6.

Toate reparaturile, și e-
dificarea de cilindre și re-
construire de motocare
vechi se execută sub
conducerea și înțelegerea

Prima văpsitorie artistică

transilvăneană, mânăta cu abur
și atelier chemic pentru curățirea vestimentelor
se recomandă pentru curățirea de vest-
minte, descusute sau nedescusute, pentru
dame și domni, uniforme, dantele etc. 1727
KARL J. G. MÜHLSTEFFEN
Färbergasse 19 ■ **SIBIU** ■ Maurergasse 12

„Collarit”

Papa de piele

Imbrăcată cu o materie de cau-
cuc, elastică, rezistentă contra
vaporilor și durabilă pe mult timp
Face de a se purta fără miros.
Este un material foarte bun și
este foarte rezistent
la apă și la căldură.
Ioan D. Marsan
p. b. de la Săliște
Gara de la Săliște

Rabat deosebit pentru România

Warenhaus Grünberger

casă de cumpărare de primul rang
SIBIU, Strada Ciznădiei
— Palatul comandei de corp —

Pentru dame mantale, bluse, rochii, ju-
poane, capoale

Pentru domni raglance, halne com-
plete, pantalonul, man-
taue de ploaie, gileturi moderne

— **Specialitate** —
in halne pentru băești și țelțe

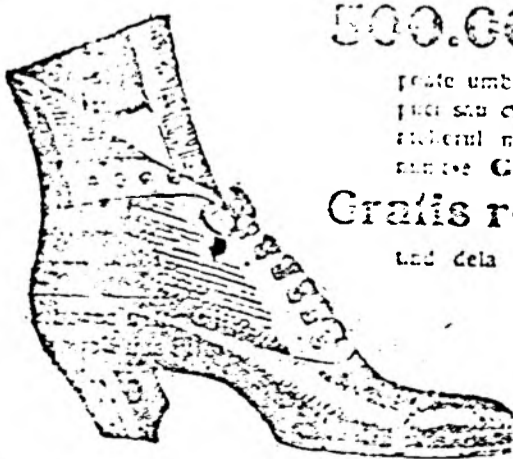
In interesul propriu să cercetați acest depozit

500.000 de pași

poate umbra cu apă și ploaie de pe-
trii sau carne, care sunt cumpărate din
atelierele mele sau sunt produse cu
nume **GEORGE LIMEDI**

Gratıs reparare orice înălță-
minte necesă
la cumpărare 2 luni, dacă în
acest timp e de lipsă core-
cturii.

GEORGE LIMEDI
— SIENU —
Piața Crânzei Nr. 9

Societatea

cu benzină — cu gaz
petrolu
uicru
gaz de pământ
sist. Diesel
cu raz aspirator
In toate mărimile.
Corectarea inginerial și calculații
gratıs.

Berea albă și neagră din Bereria dela Trei-Stejari

in **SIBIU**
este foarte bună și gustoasă!

Că berea noastră e
faptă din
și se poartă
veridică și de
prețurile com-
parării se
nu înțelegem
necesitatea

LIPIK

băi de Thermal și de nămol, vindecă neîntrecut:

cu temperatura de 64°C și cu radioactivitatea levorului și cu nămol
reuma, ischias, exsudate și boale de oase

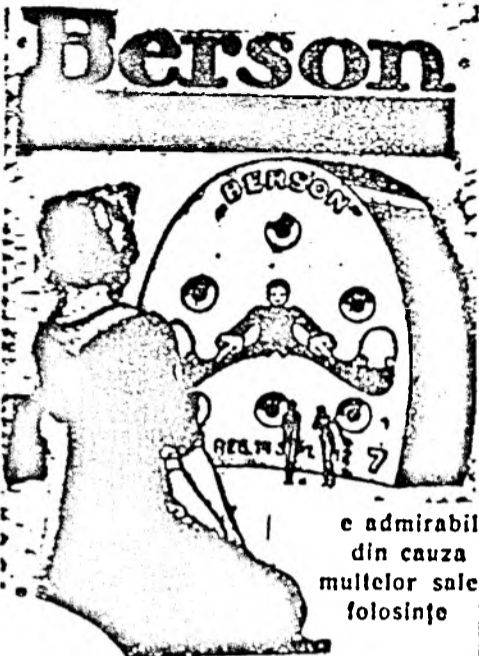
cu termele alcalice
catarele, suferințele de stomac, zăhar și de rărunchi

prin izvoarele cu conținut iodic
boale de copil, suferințe de constituție și arteriosclerosa

Baie de cură, de beut și nămol — Mâncări dietetice — Sezon anul întreg — Sistem pensonal în băi.

Prospecte trimite franco Direcția băilor de terme și nămol în Lipik (Slavonia).

Noul călcăiu de gumi

e admirabil din cauza multelor sale folosințe

Plecat, fără șgomet, elegant, durabil!

Atențiune!

50.000

părechi de ghete

4 părechi de ghete numai cor. 8' —

Din cauză că mai multe fabrici mari au încetat plășile, am fost încredințat să călțim o mare cantitate de ghete aducând sub preț de fabricare. Deci eu vând fiecare la 2 părechi ghete cu 1 cor, pentru domni și 2 părechi pentru dame, de piele brună sau neagră, galopantă, cu talpă bătută cu cuie, foarte elegant, fasonul cel mai nou, mărimea conform numărului. Toate 4 părechile costă numai cor. 8' — Trimitere per rambursă

A. GELB, Export de ghete
Krnkau Nr. 40

Schimbol e admis sau banii return.

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă se răspândesc puțin în lume, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop se oferă indeosebi inserarea în FOAIA POPORULUI. Informații să dau și comenzi să primim la administrația FOAIA POPORULUI.

75.000 oroloage!

Din cauza războiului bal canic sunt răsi a pure în vânzare 100.000 de oroloage din argint limitat cu magnetice Anker-Remont, excelente aparate în Rușine, care au fost designate pentru Turcia, pe lângă prețul de fabricație de 3 Cor. Lucrați, 2 Cor. 500, 3 Cor. 1000, 10 Cor. 2000. Apăsând în mână și naționalitatea acestor oroloage și comandă acest orologiu excelent și înțeleg de jumătate din preț. Comandă numai de la, pentru că în scurt timp vor fi toate vândute, 3 ani garanție în scris. Trimitere pe lângă rambursă prin

Simon Lustig 1749
Uhrenfabrik, Neu Sandez Nr. 374

Binecunoscuta resturi de Moravia

Rochii de dame din Lodon

sunt ieftine și se află în cea mai bună calitate numai la firma
I. Ingrowitzer Webwarenzeugung
JOSEF MASIK
în INGROWITZ, Mähren (Austria). Aceste sticle de lână (Lodon) sunt o țesătură minunată pentru rochiile de dame, de care sunt foarte iubite de dame. — Cereri oarbe. 1232

Ingrădituri nimitor de ieftine!

Invențiune senzațională

Nenumărate scrisori de recunoștință dovedesc superioritatea neîntrecută a

„HUNGARIA”

Să fabrică numai din sârmă suficientă cu zinc. Prețul per metru cvadrant 52 f și mai sus.

Să poate procura la singurul fabricant:

Alexandru Haldecker
fabrică de sârmă, de lașiditate din Impletituri și de gratii
Budapesta VIII, Olti și 43, 24

Service ieftin, repede și conștiințios. — Prețuri ilustrat, gratis și franco.

Ocazie foarte potrivită

la prăvălia de încălțăminte

Vasilie Ban, „La cisma mare roșie”

pe lângă prețuri ieftine.

Tot felul de ghete, în orice anotimp, cu prețuri de reclamă.

Prețuri:

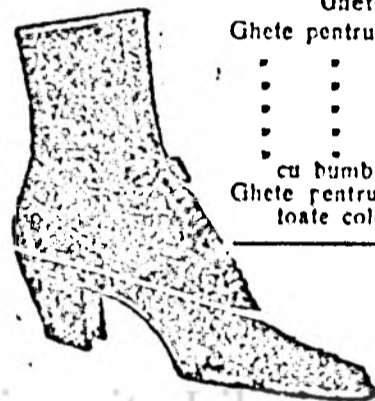
Ghete în Chevreaux, Box sau Kalv:
Pentru copii, mărimea . . . 20-25 = K 3-4
  . . . 26-28 = . . . 4-5
  . . . 29-34 = . . . 5-7
  . . . 35-39 = . . . 7-9

Principiul meu este: Căștig puțin, vânzare mare!

Păpuș de jumătate pentru dame Chevreaux și Box sau Kalv . . . 4-14
Ghete înalte pentru dame Chevreaux și Box sau Kalv . . . 8-14
Ghete de lucru pentru domni, tari, esecție în Kalv sau piele de vichis . . . 7-

Ghete în Chevreaux sau Box:

Ghete pentru domni cu gumi sau băieri K 9-50
  bumbi sau lăcal . . . 10-
  Kobrak 14-
  Oslaria 12-
  formă americană . . . 13-
  formă americană, . . . 10-
cu dumble și băieri
Ghete pentru domni, piele Antilope în toate colorile 20-

Mare alegere în:

cisme

pentru copii și domni. =

Camăși

cu 4, 5, 6, 7, 8 și 9 cor.

În duminică și sărbătorile deschis până la 10 ore a. m.

Balsamul apotecarului A. Thierry

este un mijloc neîntrecut în boale de plămâni și de piept, moderază cătărul, oprește fluxul, ușurează durerile înecă. Are efect excelent la aprindere de gât, răgușală și la boala de gât, frig și, înoseală, agrăvări în stomac și colic. Vindecă boala genitală și hemoroidă, curăță răni și le înțepă, apăsând și mișcarea. Sărbătoare bine cunoscută de dinți, a durerii și unghi, contra miorolului de gură și alte boale de dinți și de gură. Întărește mirosul provenit din gură sau stomac. Mijloc bun pentru înțepături. Vindecă tot felul de răni, urticari, leziuni provocate de la bișcași, buboale, bulburuș, răni provenite din arsură, membre degerate, agrăvări, bulburuș, bulburuș, răni, dureri de urechi etc. Să nu lipsească din nici o familie, înoseală când vine epidemia de influență, boala și alte epidemii. Serie la: 1922

A. Thierry, apotecar la înșelul pășilor în Pregrada bol Rădăuș 18 etica mil sau 4 etica trani sau 1 etica mare specială cor. 10
La comenzi mai mari e prețuri mult mai ieftine!

Singura veritabilă

Allie-Centifolia a lui Thierry

Împiedică și oprește înveninarea sângelui. Face de primele operații.

Se folosește: la femei cari lipsează, la pierderea lapelui, împotriva impetului peptului, la orban, inflamația de picioare sau de os, răni, picioare umedate și la mănecarea osului; apoi la răni de sălbie, impeturi, impeturi, răni și răni, precum și la înțepături din corp a obiectelor străine, ca: sticlă, țigări, pietriș, sâmburi, spini etc., la tot felul de usturări și răni, carunc, chiar și la cancer (rac); la răni pe mâni sau la picioare, leziuni, răni la picioare, răni de arsură, la dăbire provenită din săcut mult, leziuni de sânge, curgeni de urină etc. etc. 2 cutii costă K 300, pe lângă trimiterea în scris a banilor sau cu rambursă. Se expădă la apotecarul Török Josef în Budapesta și la cele mai multe apotece din țară. En gros se adă la dăbăruș: Thalmyer și Seltz, Erczil Hochmeister și Frașil Kadano-vita în Budapesta. Unde nu e depozit să se comenzi direct dela:

A. THIERRY, Apoteca la în- **PREGRADA** (Scribtrun).

SAM. WAGNER

Prima turnătorie de fier Siblană, mare fabrică de mașini agricole și industriale, atelier de mori și mare prăvălie de fier

Sibiu-Nagyszeben,

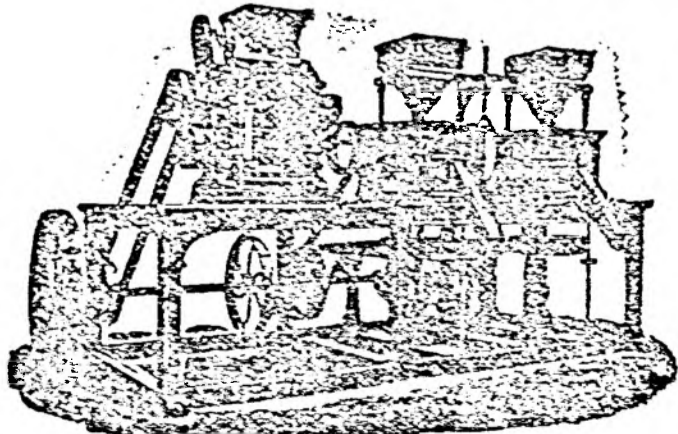
Târgul fânului = Nr. 1 =

Atențiune!

1588

Doritorii de-ași procura mori, cilindre pentru asortat făină, pietrii de mori de orice calitate, tot soiul de mașini și unelte agricole, mașini de lână, piuă pentru abale (post-tăv) tot soiul de motoare dela cel mai mic și până la cel mai mare, cu un cuvânt tot soiul de mașini precum și Traverser, Cement, Trestie, Chei pentru ziduri, toate fierăriile trebuincioase la clădiri (edificări).

În bogată și bine asortată sa prăvălie de fier se găsesc toate sculele pentru meseriași fierari, tâmplari, dulgheri etc., cu

prețurile cele mai moderate și condițiuni foarte avantajoase.

Cine are lipsă de ceva din aceste specifice obiecte, să nu cumpere dintr'alt loc până nu se va informă în prima linie la marele fabricant Wagner, atât despre calitatea celui obiect, cât și despre prețuri și condițiuni.

Acesta e cel mai bun izvor de procurat marfă de primul rang și în comparație foarte ieftin.

Nu Vă lăsați seduși de agenți, mergeți sau scrieți în persoană la sus numita firmă.

Cataloage se trimit gratis și franco.

Cea mai bună apă pentru dinți.

500 coroane plătesc același, care după folosirea apei de dinți alui Bartilla va suferi iarăși de dureri de măsele sau care va mirosi rău din gură.

Ed. Bartilla-Winkler's Nachf. L. PLAN, WIEN, X., Goethegasse 7.

A se căpăta în toate farmaciile. — Să se ceară pretul îndent apriat apa de dinți alui Bartilla. Denunțări de falsificări vor fi bine plătit. La locuri unde nu se poate căpăta, trimite cu 7 sticle cu cor. 5.80 franco.

Cafea

cu 50% mai ieftină!

Cafea americană foarte cruțătoare și foarte aromatică. Un isticleu de probă (5 chilograme) se trimite pe lângă prețul de 10 cor. jumătate kilogram cu de primul rang cor. 2- franco cu rambursă.

A. SAPERESCU 1650
Export de cafea și teiu, Tiszabodgány 326

Medicii

declară ca cel mai bun mijloc contra tusei

Kaiser Caramelle pectorale

cu oed „J. Brandt“.

Milioane de persoane le folosesc contra

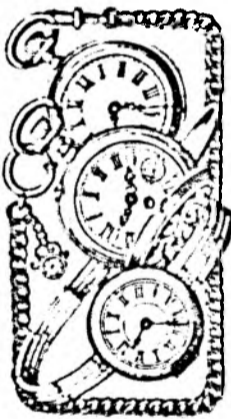
TUSEI

răgușelei, catarului, flegmei, catarului bronchial și de gât.

6100 atestate de la medici și privați, întărite prin cartul public garanțiază succesul sigur.

Membrane foarte bune și gustoase
1 pachet 20 și 40 bați, 1 doză 80 bați, se căpăta în toate farmaciile și în cele mai multe drogerii și unde se află farmacii.

Oroloagele ocazionale Böhnel

sunt bune și ieftine

- Un orologiu:
  - denichel cu lant K 3.-
  - 10 bați 4.-
  - de otel 5.-
  - de argint limit. 8.-
  - cu copertă dublu 8.-
  - Tuila 7.-
  - de argint cu lant 8.-
  - Dupa 12.-
  - de aur 14 carate 18.-
  - de aur 20.-
  - de mână, nichel 5.-
  - otel 6.-
  - double 7.-
  - argint 8.-
  - aur 21.-
  - Lant pentru domni de aur 20.-
  - de gramaz 10.-
  - Inel de aur masiv 4.-
  - Cercel de aur 3.-

Trimitere cu rambursă. Lista fabrică cu prețuri originale grațuit. 1721

Max Böhnel,

Wien, IV. Margarethenstr. 27.750.

Cele mai frumoase

Illustrate

Vedeti din Sibiu, Porturi naționale, ilustrate artistice și pentru orice ocazii, apoi

Hârtii pentru scrisori

dela cele mai simple până la cele mai fine și mai moderne, în diferite calități și colori moderne se află, cu prețuri ieftine, la Librăria dela

Foaia Poporului Sibiu

Strada Măcelarilor Nr. 45.
Probați numai odată și vă veți convinge.

Linia de navigațiune Triest AUSTRO-AMERICANĂ

Circulație directă de vapoare de poștă din

TRIEST

la

NEWYORK și CANADA

Biroul. Budapest, VII., Thököly-ut 2. sz. 1701

și la următoarele granițe:

Csáktornya: în apropiere de Flume: Via Negozianti 5.

Cel mai vechiu și mai mare institut financiar românesc din Austro-Ungaria

„ALBINA“

institut de credit și de economii în Sibiu

Filiale: Brașov, Bozoviciu, Elisabetepole, Lugos, Medlaș și Mureșoșorheiu

Agenturi: Orșova, Sărmărtin, Sănmiclăușul-mare și Șelca-mare

Capital societar	K	6,000.000-
Fonduri de rezervă și penziuni	„	2,350.000-
Portofel de cambil	„	17,700.000-
Imprumuturi ipototecare	„	12,400.400-
Depuneri spre fructificare	„	24,500.000-
Scrierile fonciare in circulațiune	„	10,000.000-

Primește depuneri spre fructificare cu **5-5 1/2 0/0**

după terminul de abdicere, plăttind însuși darea de interese

execută asemnări de bani la America și îngrijește încasări de cecuri și asignațiuni asupra oricărei pleși, mijlocește tot felul de afaceri de bancă. — Orice informațiuni se dau gratis și prompt atât de Centrala din Sibiu, cât și de filialele și agenturile institutului.

Direcțiunea.

„Compagnie Generale Transatlantique“

Linia Franceză Linie regulată directă de vapoare repezi =

Havre-Newyork și Canada

preste Basel (Elveția) și Paris

Cancelaria: BUDAPEST, VII, Baros-tér 15

Telefon: 14-17

Depozit bogat sortati

A. Henrich & W. Müller

Prima fabrică de piele sibiană

Sibiu, Bachgasse Nr. 3-5,

și recomandă fabricatele lor precum: tălpi pentru opintel din piei întregi de boi și bivoli, Vaches-Croupions și tălpi de bivol cu margimi și fără margimi în diferite calități.

Mai departe se află în depozitul fabricii un mare asortiment în Părechi de opintel tăiate pentru femei, bărbați și copii. Brandsohklipsen și diferite bucăți de tălpi croșe. Piel de vacă de vachă, lucii sau și la pregăteala lor Pittlinguri de vachă, Klipse de vachă, Piel de vișul de vachă,

Piel crepate de vachă, Boxpittlinge, Mastboxe, Roxcais, Cheveaux în diferite fărbi și fabricate. Piel de oale în fărbi diverse. Căptușeli de oale. Asortiment bogat în toate necesitățile aparținătoare pantofăritului și cismăritului și în calapoade.

Călcăie de gumă.

Diferite lacuri, creme și mijloace pentru conservarea ghetelor. În despărțământul nostru propriu să pregătesc, la dorință și după măsură, toate părțile de sus la ghete (fețe) prompt și pe lângă prețurile cele mai ieftine.

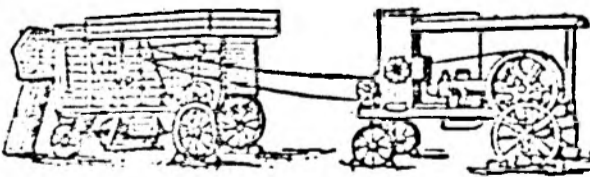
Prețuri solide!

Fabricate proprii!

Serviciu coulant exact!

AGRICOLA întreprindere de mașini agricole și motoare

BUDAPEST, V., Kóráll-utca 9

Ce e bun e și ieftin!

Ce e bun e și ieftin!

Motoare de uleiu brut originale șvedlane și originale Diesel pentru instalațiuni de mori și pentru alte scopuri industriale.

Motoare de benzin și uleiu brut pentru garnituri de tizerat, cari funcționează în toată țara spre deplină îndestulare a cumpărătorilor.

Se află pururea în depozit.

Prețuri moderate. — Condițiunile cele mai favorabile de solvire în rate pe mai mulți ani. — Catalog de prețuri și descrișiri de specialitate se dau la cerere grațuit și franco.

— Corespondență românească. —

La comanda dela orice firme, despre care ai aflat din Foaie, să amintești

totdeauna, că ai citit inseratul respectiv în

„Foaia Poporului“

ca astfel să fii servit bine, gabnic și ieftin!